

Perhon kunnan henkilöstöilta 26.11.2025

Kuva: Terhi Paananen

PERHON KUNTA

TALOUSARVIO 2026

TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028

Kunnanhallitus: 02.12.2025

Kunnanvaltuusto: 15.12.2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
2. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	5
2.1. PERHON KUNTASTRATEGIA.....	5
2.2. TALOUSARVION SUUNNITELMA JA RAKENNE.....	6
2.3. TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT.....	6
2.3.1. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	6
2.3.2. KUNNALLISTALOUDEN KEHITYS	7
2.3.3. PERHON KUNNAN TALOUDEN KEHITYS.....	8
2.3.4. ASUKASMÄÄRÄ JA TYÖLLISYYS	10
2.3.5. TALOUSARVION LAADINNAN PERUSTEET	11
2.4. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	12
2.5. TALOUSARVION SITOVUUS	13
2.5.1. TAVOITTEIDEN SITOVUUS	13
3. TUOSLASKELMAOSA	15
3.1. TOIMINTATUOTOT, TOIMINTAKULUT JA TOIMINTAKATE	17
3.2. VEROTULOT.....	17
3.3. VALTIONOSUDET	18
3.4. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT.....	19
3.5. VUOSIKATE, POISTOT JA VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET SEKÄ TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ.....	19
4. RAHOITUSOSA.....	20
4.1. INVESTOINNIT JA LAINAKANTA	20
4.2. LAINAKANNAN MUUTOKSET – KUNNAN VIERAS PÄÄOMA – SIJOITUKSET	20
4.3. KUNNANHALLITUKSEN TALOUSARVIOALAINOJEN OTTOVALTUUS.....	21
5. KÄYTTÖTALOUSOSA	22
5.1. TARKASTUSLAUTAKUNTA	22
5.1.1. TARKASTUSTOIMI	22
5.2. KUNTAKONSERNI	23
5.3. KUNNANHALLITUS	23
5.3.1. PERHON KEHITYSYHTIÖ OY	24
5.3.2. KONSERNIN ASUNTOYHTIÖT KOKONAISUUTENA.....	25
5.3.3. VAALIT	27
5.3.4. YLEISHALLINTOPALVELUT	28
5.3.5. TUKIPALVELUT: HENKILÖSTÖHALLINTO, TOIMISTOPALVELUT	30
5.3.6. METSÄN HOITO JA -MYynti.....	32
5.3.7. ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN.....	33
5.3.8. TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	35
5.3.9. MAASEUTUPALVELUT	37
5.3.10. YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO (YHTEISTOIMINTA- JA KUNTAOSUUDET)	39
5.4. SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	40
5.4.1. SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA JA HALLINTO	40
5.4.2. VARHAISKASVATUS	42
5.4.3. OPETUSPALVELUT	44
5.4.4. KIRJASTOPALVELUT.....	46
5.4.5. VAPAA-AJANPALVELUT	48
5.4.6. KULTTUURIPALVELUT	48
5.4.7. NUORISOPALVELUT	49
5.4.8. LIIKUNTA- JA VAPAA-AIKAPALVELUT	51

SISÄLLYSLUETTELO

5.5. YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA	52
5.5.1. YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA JA HALLINTO	53
5.5.2. KIINTEISTÖ- JA HUOLTOPALVELUT	55
5.5.3. YHDYSKUNTAPALVELUT.....	57
5.5.4. LIIKELAITOKSET	58
5.5.5. RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	63
6. INVESTOINTIOSA.....	65
7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	66
8. RATKAISUVALTA.....	74
9. INVESTOINTIHANKESUUNNITELMALOMAKE	80

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2026 talousarvio on laadittu ”Perhon kunta – Puheista tekoihin” kuntastrategiaan perustuen. Talousarviossa on huomioitu kunnan lakisääteisten palvelujen ylläpito, edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnin ja turvallisen elämän vahvistamiseksi sekä näiden tarvitsemien investointien toteuttamiseksi suunnitellusti. Toiminnassa pyritään vahvistamaan yritystoiminnan menestysmahdollisuuksia ja siten työpaikkojen syntymistä perholaisiin yrityksiin.

Perhon kunnan vuoden 2026 talousarvio on vahvasti alijäämäinen. Vaikka viime vuosina kunnan taloutta on pyritty oikaisemaan käyttötalouden osalta useilla eri tasapainottamisohjelmilla ja vuonna 2025 myös koko kunnan henkilöstön lomautuksilla, kuntatalouden haasteet syvenevät jatkuvasti. Kunnan tulojen arvioidaan laskevan merkittävästi kuluvasta vuodesta ja lisäpainetta tuovat poistot uusista kiinteistöistä sekä korkomenot lainoista.

Uusiin sopeuttamistoimiin joudutaan jo alkuvuodesta 2026. Valtuuston linjauksen mukaisesti henkilöstöä ei tulla lomauttamaan. Talouden sopeuttamista haetaan kaikilta päävastuualueilta toimintatapoja uudistamalla ja myös arvioimalla, onko kunnan palveluissa osa-alueita, joista voidaan luopua. Vaihtoehtona voidaan tarkastella, onko joitain toimintoja mahdollista ulkoistaa. Myös kuntien välisen yhteistyön lisääminen on keinovalikoimassa.

Kuntatalouden tasapainottaminen on välttämättömyys, joka tulee aiheuttamaan muutoksia palveluiden tuottamisessa ja tulee näkymään osaltaan myös kuntalaisille. Muutoksista huolimatta Perhon kunnalla on kaikki edellytykset menestyä ja tuottaa palveluita laadukkaasti, asianmukaisissa tiloissa ja viihtyisissä toimintaympäristöissä. Kuntastrategian slogan ”Perhon kunta – Puheista tekoihin” ja arvolause ”Olemme ennakkoluulottomia tekemään yhdessä uusia asioita” luovat edellytykset ja innostavan kasvupohjan perholais-ten hyvinvoinnille ja kunnassa toimivien yritysten ja yhdistysten menestykseen myös vuonna 2026.

Perhossa 28.11.2025

Lauri Laajala
kunnanjohtaja

2. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

2.1. Perhon kuntastrategia

Kuntastrategiassa päätetään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa. Uusi valtuusto on valmistelemassa uutta strategiaa, mutta se ei ole ollut vielä hyväksyttävänä valtuustossa. Tästä syystä talousarvio 2026 perustuu voimassa olevaan Perhon kunnan strategiaan 2022–2023.

Kuntastrategian arvolause on ”Olemme ennakkoluulottomia tekemään yhdessä uusia asioita” ja se yhdistää kunnan toiminnan arvot ja vision. Strategian keskiössä on pysyvä toimintakulttuurin muutos, jossa ideoivan kulttuurin kautta vapaus ja vastuu kehittämisestä jakautuu kaikille. Tavoitteena onnistuneessa strategian toteuttamisessa kustannussäästöt, yhteistyön lisääntyminen ja parantuneet palvelut.

Perhon kuntastrategian toimeenpanopolku

Askel: Ideoista toimeenpanoon

- Vapaus ja vastuu kehittämisestä kaikille, sidosryhmät (yritykset ja yhteisöt) mukaan, opitaan ideoimaan ja johtamaan strategista ideointia.
- Nähdään hyvä itsessämme, toisissamme ja teoissamme.
- Rohkeutta rakentaa palveluita ja elämyksiä, mitä ei ole muualla.
- Selkeät ideoiden ja projektien edistämisen työkalut.

Askel: Sujuvuudella taloushyötyjä

- Tasapainoinen talous on kaikkien tavoite ja vastuu.
- Ideoidaan tehokkaampia, fiksumpia tapoja toimia.
- Tartutaan ennakoivasti ja pitkäjänteisesti investointimahdollisuuksiin.
- Henkilöstön hyvinvointi suurennuslasin alle -> taloussäästöjä hyvinvoinnista.

Askel: Yhdessä hyvinvointi

- Pidetään huolta ihmisistä, sekä henkisestä, että fyysisestä hyvinvoinnista.
- Kunta ja kuntalaiset yhteistyössä parantamaan viihtyisyyttä: tapahtumia, ympäristön viihtyvyyden kohentaminen talkoovoimin.
- Tehdään yritysten kesken enemmän yhteistyötä, tietoa tekemisistä ja yhteiskehittämistä.

Askel: Maineella vetoa ja työvoimaa

- Kuntaviestinnän aktivointi, kokonaisvaltainen viestintäsuunnitelma, sis. kunnan visuaalisen ilmeen uudistamisen.
- Viestitään itselle ja ulkopuolelle vahvuuksia, mahdollisuuksia ja saavutettuja menestyksiä.
- Tavoitellaan erityisesti paluumuuttajia ja yrityksiin työntekijöitä.

Strategialle on määritellyt hyötynäkökulmat, joilla arvioidaan toiminnan onnistumista ja oikeaa suuntausta. Hyötynäkökulmat ovat kestävä kuntatalous, asukasmäärän kehittyminen, työllisyys, ympäristön viihtyvyys, kuntalaisten osallisuus, positiivinen asenneilmapiiri ja kiitoskulttuuri, kuntalaisten hyvinvointi, henkilöstön työtyytyväisyys ja hyvinvointi sekä ulkoinen kuntaimago.

Toimeenpanopolun askeleet muuttuvat käytännön tekemiseksi vuosittain laadittavissa ja kunnanvaltuuston vahvistamissa toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa. Toimintasuunnitelmaan mietitään käytännön

toimenpiteet, varataan talousarvioon tarvittavat resurssit ja määritellään mittarit, pohjana strategiassa määritelty hyötynäkökulma. Mittarit ovat joko numeraalisia (esim. talouden tunnusluvut, asukasluku, työllisyys) tai saatuu mielikuvaan, kokemukseen tai tunteeseen (veto- ja pitovoima, kuntakuva, viihtyvyys) perustuvia. Strategian läpivienti, seuranta ja arviointi muodostavat kokonaisuuden, joka on jatkuva prosessi ja osa kunnan toimintakulttuuria.

2.2. Talousarvion suunnitelma ja rakenne

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavan vuoden talousarvio sekä kolmeksi tai useammaksi vuodeksi laadittu taloussuunnitelma, jossa talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee laatia kuntastrategian mukaisesti ja niin, että kunnan tehtävien hoitaminen on turvattu. Näissä asiakirjoissa asetetaan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen, ja laadintavuoden mahdollinen ylijäämä voidaan huomioida tasapainottamisessa. Perhon kunnan taloussuunnittelukausi kattaa vuodet 2026–2028: vuodelle 2026 laaditaan talousarvio ja vuosille 2027–2028 taloussuunnitelma.

Talousarvioon sisällytetään toiminnan ja tehtävien tavoitteiden mukaiset määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot voidaan kirjata joko bruttomääräisinä tai nettomääräisinä. Talousarvio ja -suunnitelma sisältävät käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Kunnan toiminnassa ja taloudenpidossa tulee noudattaa hyväksyttyä talousarviota.

Talousarvio jakautuu Kuntalain määräysten mukaisesti yleisperustelu-, käyttötalous-, tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosiin. Talousarvio noudattaa rakenteeltaan Valtioneuvoston asetus kunnan tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta (525/2020) ja Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta (2020).

2.3. Talousarvion laadinnan lähtökohdat

2.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön syksyn 2025 arvion mukaan Suomen BKT eli bruttokansantuote kasvaa tänä vuonna 1 prosentin vauhtia. Kasvu nopeutuu ensi vuonna 1½ prosentin tuntumaan ja edelleen hieman vuonna 2027. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku lisäävät kulutusta. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat lisäävät investointeja.

Valtiovarainministeriön syksyn ennusteessa todetaan, että Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouskasvua hidastavat Yhdysvaltojen asettamat tullit. Talouskasvun kannalta on suotuisaa, että EU:n asettamat vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja tehdyt tullisopimukset joka tapauksessa vähentävät epävarmuutta. Kysyntää vientimarkkinoilla tukevat Euroopan kasvavat panostukset puolustukseen ja infrastruktuuriin.

Työmarkkinoiden käänne on myöhentynyt ja työllisyys kasvaa selvästi vasta vuosina 2026–2027 talouden vahvistuessa. Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun, ja vuositasolla työllisiä on kuluvana vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 9,4 prosenttia työvoimasta. Ensi vuonna työllisten määrän odotetaan kasvavan ja työttömyys laskisi 9,0 prosenttiin. Myös vuonna 2027 työllisyyden kasvu jatkuu ja työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee 77,3 prosenttiin.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan rahoituksen alijäämä pienenee 3,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2026 ja asettuu n. 3,1 prosenttiin vuonna 2029. Velkasuhde ottaa tänä vuonna aiemmin ennakoitua suuremman harppauksen ylöspäin lähes 87 prosenttiin. Kuluvan vuoden jälkeen velkasuhteen nopeimman nousun pitäisi olla takana. Velkasuhteen arvioidaan vakiintuvan vuonna 2027, minkä jälkeen se kääntyy

uudelleen maltilliseen kasvuun. Vuonna 2029 julkisen velkasuhteen arvioidaan ylittävän 90 prosenttia. Valtiovarainministeriö toteaa, että Suomessa julkisyhteisöjen menot ovat rakenteellisesti liian korkeat suhteessa tuloihin. Se näyttäytyy kestävyysvajeena, joka on noin 2 prosenttia suhteessa BKT:hen eli n. 7 mrd. euroa vuoden 2029 tasossa. Menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino ilmenee myös siten, että neutraalissa tai edes sangen suotuisassakaan suhdannetilanteessa Suomen julkinen talous ei ole tasapainossa ja velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Valtionhallinnon ja paikallishallinnon alijäämät yhdessä talouden taantumun kanssa kasvattavat julkisen velan yli 80 prosenttiin suhteessa bkt:hen tänä vuonna. Velan nopea kasvu tänä vuonna johtuu pääasiassa valtion- ja paikallishallinnon alijäämistä sekä heikosta suhdannetilanteesta. Myös ARA-korkotukilainojen lisääntyminen kasvattaa julkista velkaa laskennallisesti. Velkasuhdetta kasvattavat lähivuosina valtion- ja paikallishallinnon syvät perusalijäämät. Perusjäämän odotetaan parantuvan vuodesta 2025 alkaen, mutta korkomenojen kasvu syö osan tämän parannuksen hyödyistä. Talouskasvu on tänä vuonna vaisua, mutta kiihtyvä talouskasvu auttaa supistaman velkasuhdetta lähivuosina. Vaikka talouskasvu auttaa pienentämään velkasuhdetta, se ei yksin riitä kääntämään velkasuhdetta laskuun.

Lähteet

Valtiovarainministeriö, julkaisuja – 2025:49. Taloudellinen katsaus Syksy 2025 Talousnäkymät. Valtiovarainministeriön kansantalousosasto.

2.3.2. Kunnallistalouden kehitys

Kuntahallinnon alijäämä syvenee viime vuodesta 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen johtuen kulutusmenojen ja investointien kasvusta sekä heikosta verotulokehityksestä. Kulutusmenoja kiihdyttävät erityisesti palkkaratkaisuista johtuvat henkilöstömenot sekä kuntien laajentuneet tehtävät. Alijäämä supistuu ennustejakson lopulla hieman, mutta kuntien tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menopaineita

Kuntahallinnon rahoitusasema oli viime vuonna noin 900 miljoonaa alijäämäinen, pienentyen hieman edellisvuodesta. Valtionosuudet vähenivät muun muassa sote-siirtolaskelman tarkistuksen ja indeksisäästöjen vuoksi, mutta erityisesti verotulojen vahva kehitys ja kulutusmenojen kasvun hidastuminen tukivat samanaikaisesti kuntien taloutta. Kuntahallinnon rahoitusjäämä suhteessa BKT:hen heikkenee kuitenkin -0,6 prosenttiin vuonna 2025. Kuntahallinnon ennustetaan pysyvän 0,5–0,6 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntatalouden tilanteeseen vaikuttaa merkittävästi kulutusmenojen kasvu sekä valtionapuihin tehtävät leikkaukset. Kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla pääasiassa hintojen nousun vuoksi. Sovitut palkkaratkaisut nostavat työvoimakustannuksia 2,8 % vuonna 2025, 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoitaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028.

Hintojen kasvun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa vuonna 2025, sillä alkuvuodesta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus siirsi kuntien vastuulle työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisen ja laajensi kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat työllisyyskehitykseen. Kuntien työttömyysetuuksien rahoitusmenoja on nostettu ennusteessa vuoden alkupuoliskon kertymien perusteella. TE-palvelu-uudistuksesta huolimatta kuntien peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla, jonka kokonaispalvelutarve on laskeva syntyvyyden laskun vuoksi. Ennustejaksolla palvelutarpeen laskua on kuitenkin hieman loivennettu, sillä palveluiden järjestämisen kustannukset eivät alene samassa suhteessa. Lisäksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste sekä erityisen tuen tarve ovat lisääntyneet viime vuosina.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2025 kuntien kokonaisverotulot kasvavat vain 0,7 prosenttia erityisesti kunnallisveron heikon kehityksen ja yhteisöverotuottojen supistumisen takia. Kokonaisverotulojen kasvu kuitenkin kiihtyy 5,8 prosenttiin vuonna 2026 ja on keskimäärin 3,8 prosenttia vuosina 2027–2029.

Ennusteeseen sisältyy riskejä molempiin suuntiin. Kehitysarviossa on oletettu, että sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päättymisen ja uudelleenneuvotteluiden tulokset heikentävät kuntien vuokratuloja 150 milj. eurolla vuodesta 2026 alkaen. Arvioita suuremmat sote-kiinteistöjen vuokranmenetykset voivat vaikuttaa kuntahallinnon kulutusmenojen hintakehitykseen ja heikentää kuntien tilannetta. Lisäksi ennusteeseen on sisällytetty kuntien ja kuntayhtymien omia pysyviä sopeutustoimia 150 milj. euroa vuodelle 2025. Kuntien omat sopeutustoimet voivat kuitenkin vahvistaa rahoitusasemaa ennustettua enemmän, mikäli palveluverkkoa tai henkilöstömenoja onnistutaan sopeuttamaan oletettua enemmän. Toisaalta sopeutustoimien epäonnistuminen tai muut menolisäykset, esimerkiksi arvioitua suuremmat sote-kiinteistöjen vuokramenetykset, voivat vastaavasti heikentää tilannetta.

Kunnissa on odotettu valmisteilla olleen valtiosuusuudistuksen edistymistä. Maanantaina 24.11.2025 kunta- ja alueministeri Anna-Kaisa Ikonen tiedotti kuntia, että hallituspuolueet eivät ole löytäneet sopua kuntien peruspalvelujen valtiosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksesta. Kokonaisuudistus ei siis etene tällä hallituskaudella. Tiedotteen mukaan suurin haaste uudistuksessa hallituspuolueiden välillä koski sote-tasauseriä ja järjestelmämuutoksen tasausta. 27.11.2025 kunta- ja alueministeri tiedotti, että kutsuu eduskuntaryhmät koolle keskustelemaan kuntien tulevaisuudesta kuluvan vuoden joulukuussa. Tilaisuudessa käydään läpi kuntien tilannekuvaa ja keskustellaan yhdessä mahdollisen parlamentaarisen, kuntien tulevaisuutta koskevan työn käynnistämisestä.

Ministerin kertoon, että kuntakenttä on monenlaisten haasteiden edessä. Väestökehitys, taloustilanne ja elinkeinojen muutokset muokkaavat kuntiemme toimintaympäristöä voimakkaasti. Siksi ministeri pitää tärkeänä, että käynnistetään yhteiset, parlamentaariset keskustelut kuntien tilanteesta ja tulevaisuuden vaihtoehtoista. Joulukuun parlamentaarisen keskustelun jälkeen arvioidaan työskentelyn jatkoa.

Lähteet

Valtiovarainministeriö, julkaisuja – 2025:49. Taloudellinen katsaus Syksy 2025. Valtiovarainministeriön kansantalousosasto.

Valtiovarainministeriö, Kunnat-utiskirje, marraskuu 2025.

Valtiovarainministeriö, tiedote, 27.11.2025 klo 9.00. Ministeri Ikonen kutsuu eduskuntaryhmät koolle keskustelemaan kuntien tulevaisuudesta.

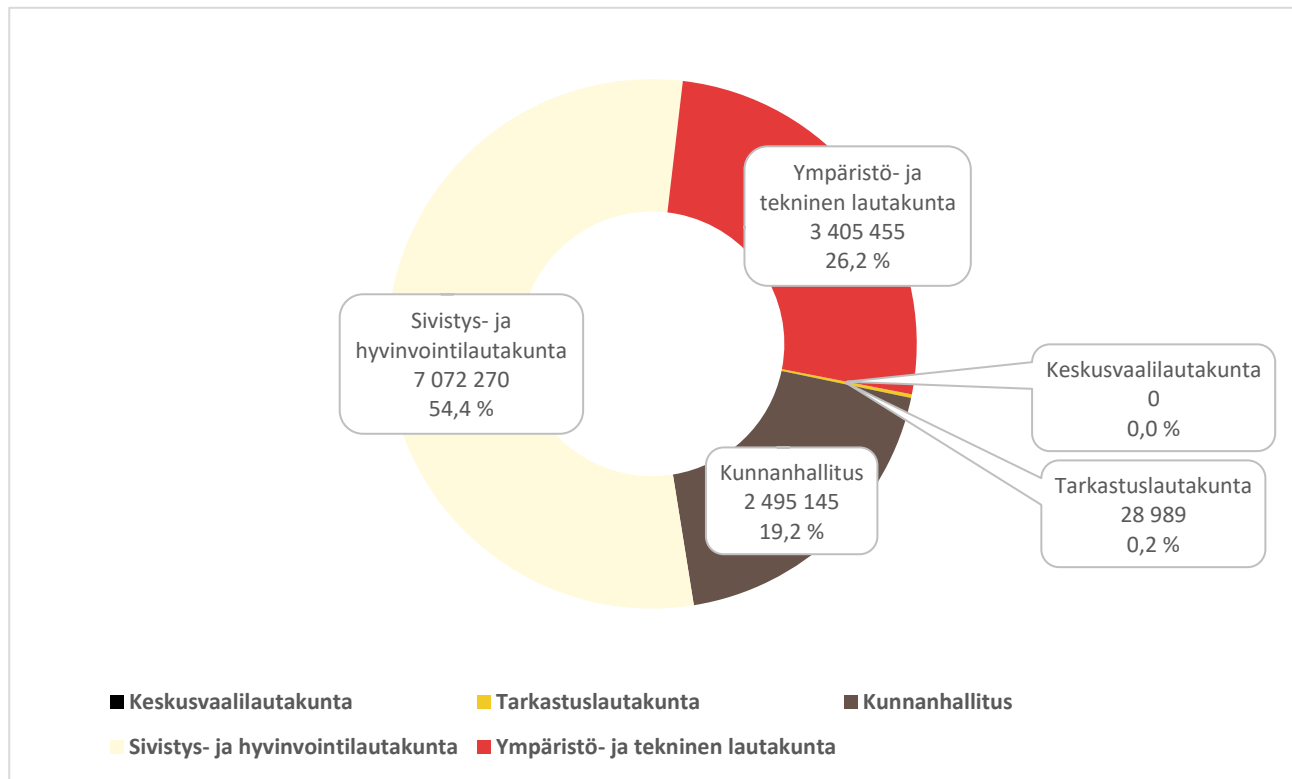
2.3.3. Perhon kunnan talouden kehitys

Perhon kunnan toimintakulut ilman rahoituskuluja (sisäiset, ulkoiset ja poistot) kuvaavat tehtävien volyymia. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta on kunnan tehtävistä suurin toimiala sote-uudistuksen jälkeen, ja kattaa 54 % käyttökuluista (7 072 270 €). Sen jälkeen tulee ympäristö- ja tekninen lautakunta 26 % (3 405 455 €), kunnanhallitus 19 % (2 495 145 €) ja pienimmät käyttökulut ovat, tarkastuslautakunta (28 989 €) ja keskusvaalilautakunta (0 €)

Perhon kunnan tehtävät (ulkoiset toimintakulut (13,0 milj. €)

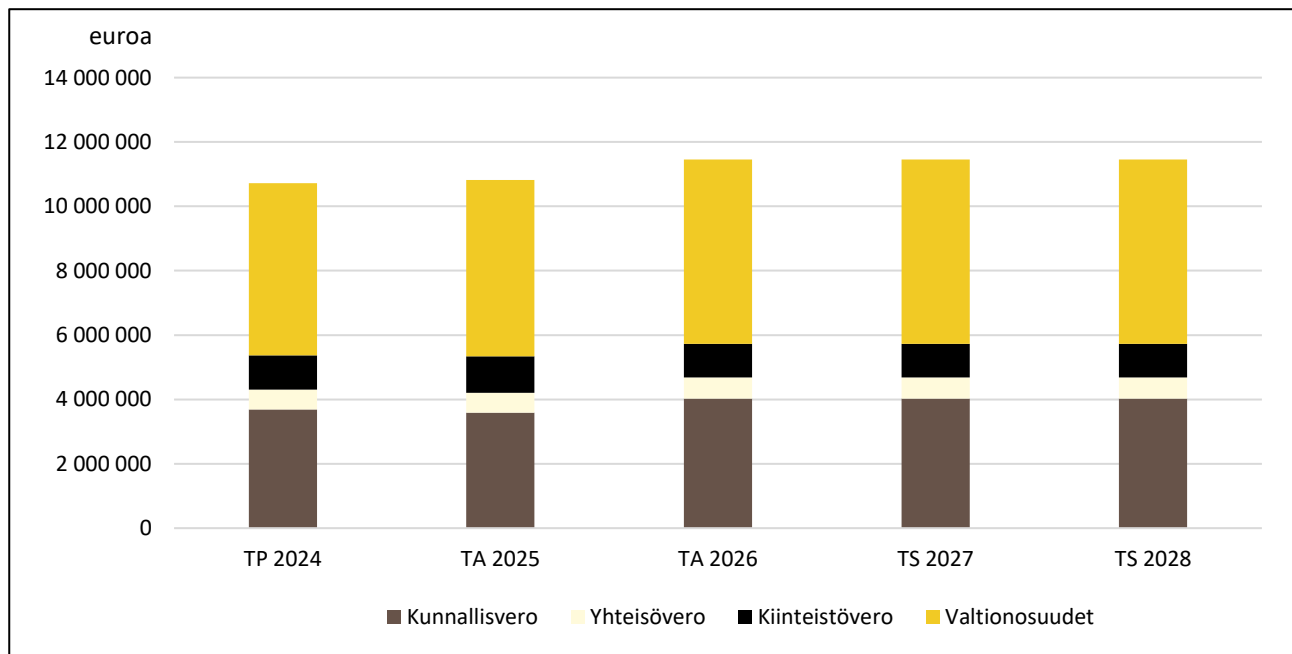

PERHON KUNNAN ULKOISET TOIMINTAKULUT (EUROA)

Pääosa kunnan palvelujen kustannuksista katetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla. Näiden lisäksi kustannuksia katetaan toimintatuotoilla (2,0 M €) sekä korko- ja rahoitustuotoilla (349 000 €).

VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

Perhon kunnan vuoden 2024 tilinpäätös oli 507 776,43 € ylijäämäinen ja 1,850 miljoonan euron vuosikatteella pystyttiin kattamaan suunnitellun mukaisia poistoja ja arvonalentumisia.

Vuoden 2025 talousarvion mukaan tilikauden tulos olisi - 96 062. Tilinpäätössennusteen (8/2025) mukaan tilikauden tulos on painumassa -44.000 euroa alijäämäiseksi. Talousarviota parempaan tulosennusteeseen vaikuttaa mm. toimintatuottojen arvioitua parempi kehitys, esimerkiksi metsänmyyntituottoja sekä verotuloja on kertynyt kuluvan vuoden aikana ennakoitua enemmän.

KUNNAN TULOSLASKELMA, TIIVISTELMÄ (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 012	985	900	951	951
Maksutuotot	85	78	40	43	43
Tuet ja avustukset	296	206	202	212	212
Vuokratuotot	893	820	819	819	819
Muut toimintatuotot	60	46	20	20	20
Toimintatuotot yht.	2 346	2 135	1 981	2 045	2 045
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 180	-6 915	-7 400	-7 400	-7 400
Palvelujen ostot	-2 736	-2 860	-3 428	-2 969	-2 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 226	-1 342	-1 337	-1 336	-1 336
Avustukset	-238	-456	-596	-477	-477
Vuokrakulut	-133	-140	-148	-119	-119
Muut toimintakulut	-54	-103	-93	-93	-93
Toimintakulut yht.	-11 567	-11 816	-13 002	-12 394	-12 394
Toimintakate	-9 221	-9 681	-11 021	-10 349	-10 349
Verotulot	5 370	5 340	5 731	5 731	5 731
Valtionosuudet	5 347	5 601	5 724	5 724	5 724
Rahoitustuotot ja -kulut	354	-15	-301	318	318
Vuosikate	1 850	1 245	133	1 424	1 424
Poistot ja arvonalentumiset	-1 346	-1 341	-1 314	-1 424	-1 424
Tilikauden tulos	504	-96	-1 181	0	0
Tilinpäätössiirrot	4	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	508	-96	-1 181	0	0

2.3.4. Asukasmäärä ja työllisyys

VÄESTÖTIEDOT

Tunnusluku	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Asukasluku 31.12.	2 594	2 492	2 445	2 401	2 356
Alle 15-vuotiaita	601	563	533	507	485
15–64-vuotiaita	1 316	1 255	1 244	1 232	1 210
Yli 64-vuotiaita	677	674	668	662	661
Huoltosuhte	97	99	97	95	95

TYÖTTÖMYYSASTE

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	2025 (elokuu)
Työttömyysaste					
Koko maa	10,5 %	9,9 %	11,2 %	12,0 %	11,5 %
Keski-Pohjanmaa	8,2 %	8,5 %	9,7 %	9,4 %	0,0 %
Perho	8,6 %	9,5 %	10,5 %	10,7 %	9,9 %

2.3.5. Talousarvion laadinnan perusteet

Talousarvio- ja taloussuunnitelmaraamia on valmisteltu vuosille 2026–2028 Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalousohjelman linjausten mukaisesti ja seuraavista lähtökohdista:

- Valtuuston hyväksymää talouden tasapainottamisohjelmaa vuosille 2023–2025
- Perhon kunnan tuloveroprosentti on kuluvana vuonna 2025 9,3 prosenttia. Valtuusto päättää vuoden 2026 veroprosenteista kokouksessaan 27.10.2025
- Verotulojen arvioinnissa pohjana käytetään Kuntaliiton ylläpitämää veroennustekehikkoa. Ennuste perustuu VM:n, Verohallinnon ja Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä
- Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaisina
- Varaus palkankorotuksiin on 1,5 %
- Henkilöstösuunnitelma 2026 päivitty talousarviolaadinnan yhteydessä
- Valtionosuus- ja verokehityssennusteita seurataan ja arvioita tullaan tarkistamaan syksyn aikana.

TALOUSARVIOVALMISTELUN AIKATAULU

Aika	Toimielin	Käsiteltävänä/päätettävänä
18.8.2025	Kh iltakoulu	Valmistelun lähtökohdat ja laadinnan perusteet
25.8.2025	Kunnanhallitus	Raami ja valmisteluohje
8.9.2025	Valtuusto	Talousarvioseminaari
8–9/2025	Lautakunnat	Lautakuntien talousarvioesitykset
20.10.2025	Valtuustoseminaari	
27.10.2025	Kunnanhallitus	Veroprosentit ja lautakuntien talousarvioluonnokset
3.11.2025	Valtuusto	Veroprosentit
10.11.2025	Kh iltakoulu	Talousarviovalmistelua, investoinnit
12.11.2025	Valtuustoseminaari	Talousarviovalmistelua, investoinnit
10–11/2025	Lautakunnat	Tarvittavat täsmennykset talousarvioon
17.11.2025	Kunnanhallitus	Investointiohjelma ja rahoituslaskelma
2.12.2025	Kunnanhallitus	Talousarvioesitys valtuustolle
15.12.2025	Valtuusto	TA 2026 ja TS 2027-2028

Vuoden 2026 talousarvioraamin valmistelu aloitettiin 18.8.2025 kunnanhallituksen iltakoulussa, jossa käytiin läpi kunnan toiminnan kehittämistarpeet ja tavoitteet sekä taloudellinen tilanne. Valtuustokauden vaihtumisen takia talousarviovalmistelu pääsi käyntiin luottamustoimielimissä hieman tavanomaista myöhemmin. Tavoiteasettelun ja resurssien budjetoinnin pohjana on valtuuston hyväksymä kuntastrategia sekä valtuuston huhtikuussa 2023 hyväksymä talouden tasapainottamisohjelma. Lisäksi valmistelussa otetaan huomioon hyvinvointisuunnitelma ja sen tavoitteet. Tavoitteiden asettelussa konserninäkökulma on keskeinen osa valmistelua. Kunnanhallitus hyväksyi talousarvion 2026 valmisteluohjeen ja talousarvioraamin 25.8.2025. Valmisteluraamiksi määriteltiin, että toimintakatteen tulee olla 9,8 miljoonaa euroa ja vuosikatteen 1,8 miljoonaa euroa. Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioehdotustaan syys-lokakuun kokouksissaan.

Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioehdotustaan syys-lokakuun kokouksissaan. Valtuusto käsitteli valmistelutilannetta seminaarissaan 8.9.2025, Valtuusto käsitteli talousarviovalmistelun tilannetta ja evästi seminaarissa jatkovalmistelua talousarvion ja investointiohjelman osalta. Valmisteluvaiheessa on todettu, että kunnanhallituksen antama valmisteluraami ei ole saavutettavissa toimintakatteen eikä vuosikatteen osalta. Syinä tähän on toimintatuottojen merkittävä väheneminen vuodesta 2024 talousarviovuoden 2026 arvioon verrattuna (-365.000 euroa). Menojen osalta työllisyydenhoidon kustannukset on kohonneet oleellisesti vuodesta 2024, koska toiminta siirtyi vuoden 2025 alussa kunnille. Menoihin vaikuttaa myös ympäristöterveydenhuollon menojen kasvu ja ensi vuonna kaatopaikan sulkemiseen liittyvät kustannukset nostaa

käyttötalouden kuluja -350.000 euroa. Valtuusto on pitänyt talousarvioseminaarit syyskuun lisäksi 22.10. ja 12.11. Kunnanhallitus on käsitellyt talousarvion valmistelutilannetta säännöllisesti kokouksissaan kunnanjohtajan katsauksessa ja muissa asioissa. Valmistelussa oli todettu, että olemassa olevalla toiminta- ja palvelurakenteella talousarviovalmistelun raamia ei ole mahdollista saavuttaa.

Vuoden 2025 talousarvio on laadittu kuntataloudelle strategiassa asetettuja tavoitteita noudattaen ja siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Strategian pohjalta laaditut hallintokunta-kohtaiset toimenpiteet esitetään talousarvion alussa ja kunkin hallintokunnan talousarviossa. Talousarvioehdotus ylittää alkuperäisen raamin toimintakatteen osalta 1,21 milj. eurolla. Vuosikatetavoite jää alkuperäisestä raamista 1,66 milj. euroa. Vuosikate ei kata suunnitelmanmukaisia poistoja.

Kunnanhallitus käsittelee talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027–2028 kokonaisuuden kokouksessaan 2.12.2025.

2.4. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntalaki (410/2015) edellyttää, että valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hallintosäännössä annetaan määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Perhon kunnassa kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä. Toimintakertomuksessa puolestaan on annettava selvitys sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen avulla tuotetaan kohtuullinen varmuus tuloksellisesta ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta sekä hyvän hallinnon toteutumisesta ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa.

Perhon kunnan hallintosäännössä määritellään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät toimielimille. Perhon kuntaorganisaation sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään kuntalain edellyttämällä tavalla sekä annettuihin määräyksiin ja ohjeisiin perustuen. Valtuusto on hallintosäännössä määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka ohjaa koko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Valtuusto edellyttää, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasolla toteutuu riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä. Se on käsitellyt toimialakohtaiset riskikartoitukset ja toimenpiteet (13.5.2019 §102) sekä antanut täydentävät ohjeet niiden toteuttamiseksi. Tulevana talousarviovuotena riskikartoitukset ja toimenpiteet tullaan päivittämään. Kunkin toimiala, liikelaitos ja niiden tilivelvollinen johto huolehtii vastuualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen toimivuudesta kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessia kehitetään kuntakonsernissa huomioiden toimialojen, tytäryhtiöiden ja liikelaitosten erilaiset tarpeet ja resurssit. Tavoitteena on, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta integroituvat osaksi normaaleja toimintaprosesseja. Näin toimintaympäristön muutoksiin ja kehittämisen painopisteisiin voidaan reagoida yhtenäisesti ja tavoitteellisesti.

Tilivelvolliset viranhaltijat vastaavat omien vastuualueidensa sisäisestä valvonnasta. Lautakunnat valvovat, että niiden alainen organisaatio toimii vahvistetun talousarvion ja valtuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antavat vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä toimialaansa koskevan arvion sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa kartoitetaan toimialakohtaiset keskeiset riskit, ja toimintakertomuksessa esitetään kokonaisarvio sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan tilasta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta koskevat myös tytäryhteisöjä, joiden hallitukset vastaavat niiden asianmukaisesta järjestämisestä.

2.5. Talousarvion sitovuus

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion sitovat erät ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää sitovuustason, joka voi olla esimerkiksi nettositovuus käyttötalousosassa (toimintakate) ja hankekohtainen sitovuus investointiosassa. Sitovuustaso määritellään hallintosäännössä ja talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Määräraha on valtuuston toimitelille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Toimitelillä on oikeus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai tavoitteen toteuttamiseen, mutta se ei saa ylittää määrärahaa. Mikäli määräraha osoittautuu riittämättömäksi, talousarviota on muutettava valtuustossa. Muutosesityksessä on selvitettävä vaikutukset toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Toimitelin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, mikäli asetetut tavoitteet saavutetaan muutoin.

Perhon kunnan hallintosäännön mukaan käyttötalousosan ja investointiosan määrärahat ovat erikseen sitovia, eikä säästöä toisessa osassa saa käyttää toisen osan ylityksen kattamiseen. Käyttötalousmenot ja investointimenot ovat eri luonteisia ja kirjataan eri osiin talousarviossa sekä tilinpäätöksessä.

Talousarvion toteutumista seurataan säännöllisesti osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä, joissa arvioidaan sekä määrärahojen että tavoitteiden toteutuminen. Lautakunnat ja kunnanhallitus hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat, jotka tarkentavat talousarvion toteutusta, mutta eivät muuta valtuuston hyväksymiä määrärahoja tai tavoitteita.

2.5.1. Tavoitteiden sitovuus

Valtuuston talousarviossa hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka liittyvät määrärahojen käyttötarkoitukseen, palvelujen järjestämiseen tai toiminnan kehittämiseen, ovat sitovia. Näiden tavoitteiden toteutumista seurataan osavuositarkastuksissa ja arvioidaan toimintakertomuksessa.

Yleisluonteiset perustelut kuten toimintaympäristön kuvaukset ja tunnusluvut eivät ole sitovia, vaan informatiivisia. Tavoitteiden tulee olla selkeitä, mitattavia ja arvioitavia, jotta niiden toteutuminen voidaan todentaa. Sitovien tavoitteiden toteutumisen arviointi on osa kunnan talouden ja toiminnan ohjausta sekä sisäistä valvontaa.

2.5.1.1. Käyttötalousosa

Käyttötalousmäärärahojen osalta kunnanvaltuusto päättää kokonaismeno- ja tuloarviot seuraaville toimitelille: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus, sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Toimitelimet päättävät kokonaismeno- ja tuloarviot omille tulosalueilleen. Sitovuustaso on käyttötalousosassa tulosalueittain toimintamenot ja toimintatulot. Palkkamenojen ja muiden henkilöstösivukulujen menot ovat sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.

Tuloslaskelmassa sitovia erä ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja –kulut, muut rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat antolainojen lisäys ja vähennys, pitkäaikaisten saamisten lisäys ja vähennys sekä pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys. Sitovuus edellyttää sitä, että valtuustolle on ennen talousvuoden loppua annettava selvitys poikkeamasta ja tehtävä muutos talousarvioon.

Lainanottoon ja lainojen takaisinmaksuun on oikeus rahoituslaskelmassa merkittyjen muutosten ja hallintosäännön rajoissa. Talousraportoinnin yhteydessä seurataan käyttötalouden ja investointien toteutumista hallintokunnittain, kunnan saatavatilannetta sekä kunnan henkilöstömäärää ja poissaoloja organisaatiotasolla.

2.5.1.2. Investointiosa

Investointiosassa kunnanvaltuusto päättää määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille. Sitovuustaso on nettositova hankeryhmittäin. Valtuustoon nähden sitovat hankeryhmät ovat:

- koneet ja kalusto
- osakkeet ja osuudet
- maa-alueet
- pitkävaikutteiset menot
- rakennukset
- kiinteät rakenteet ja laitteet

Hallintosäännön mukaan investointiosan määrärahoja ei saa käyttää käyttötalousosan menojen katteeksi, eikä käyttötalousosan säästöjä saa siirtää investointiosan ylitysten kattamiseen.

Poistosuunnitelman mukaan investointien aktivointiraja on 10 000 euroa. Tätä pienemmät hankinnat kirjataan vuosikuluksi käyttötalouteen. Mikäli alun perin investointimenoksi budjetoidun hankkeen kokonaiskustannukset alittavat aktivointirajan, kustannukset kirjataan vuosikuluksi, vaikka määräraha on investoinneissa. Tilanne voi olla myös päinvastoin: hankinta on budjetoitu käyttötalouteen, mutta se tulee aktivoida ja kirjata investointimenona. Molemmissa tapauksissa määräraha siirretään kirjauksen mukana. Kyseessä on tekninen muutos, joka ei muuta asian sisältöä. Nämä pienet siirrot käyttötalouden ja investointien välillä tekee vastuunalainen toimielin hallintosäännön mukaisesti.

Investoinneista ja niiden vaikutuksista laaditaan hankesuunnitelma, jossa esitetään:

- kustannusarvio
- tausta ja tarve
- tavoitteet
- toteutusvastuu
- arvioitu aloitusajankohta
- käyttökustannukset
- investoinnin kerrannaisvaikutukset

Hankesuunnitelma tehdään erilliselle lomakkeelle, ja lomakkeet hyväksytään vastuualaisen lautakunnan käyttötaloussuunnitelman yhteydessä. Investointien toteutumista seurataan kuukausiraportoinnissa ja osavuositarkastuksissa hallintokunnittain. Lainanottoon ja takaisinmaksuun on oikeus vain talousarviossa ja hallintosäännössä määritellyissä rajoissa.

3. TULOSLASKELMAOSA

KUNNAN TULOSLASKELMA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 188 117	3 543 395	3 342 014	3 392 914	3 392 914
Maksutuotot	85 286	77 844	39 580	42 580	42 580
Tuet ja avustukset	295 603	206 300	202 000	212 000	212 000
Vuokratuotot	2 334 588	2 499 189	2 433 786	2 433 786	2 433 786
Muut toimintatuotot	60 077	45 900	20 050	20 050	20 050
Toimintatuotot yht.	5 963 672	6 372 628	6 037 429	6 101 330	6 101 330
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 180 432	-6 915 344	-7 399 876	-7 399 876	-7 399 876
Palvelujen ostot	-4 640 022	-5 107 487	-5 563 244	-5 104 903	-5 104 903
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 497 740	-1 652 308	-1 643 166	-1 642 401	-1 642 401
Avustukset	-237 939	-456 232	-596 026	-476 750	-476 750
Vuokrakulut	-1 575 060	-1 819 739	-1 762 646	-1 733 346	-1 733 346
Muut toimintakulut	-53 938	-102 863	-93 220	-93 220	-93 220
Toimintakulut yht.	-15 185 131	-16 053 973	-17 058 178	-16 450 496	-16 450 496
Toimintakate	-9 221 459	-9 681 345	-11 020 749	-10 349 166	-10 349 166
Verotulot	5 370 064	5 340 000	5 731 000	5 731 000	5 731 000
Valtionosuudet	5 347 484	5 601 370	5 724 086	5 724 086	5 724 086
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	893 313	446 000	335 000	874 003	874 003
Muut rahoitustuotot	18 568	67 000	14 000	14 000	14 000
Korkokulut	-482 416	-507 481	-549 369	-549 369	-549 369
Muut rahoituskulut	-75 755	-21 000	-100 500	-20 500	-20 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	353 710	-15 481	-300 869	318 134	318 134
Vuosikate	1 849 799	1 244 544	133 468	1 424 054	1 424 054
Poistot ja arvonalentumiset	-1 345 570	-1 340 606	-1 314 056	-1 424 056	-1 424 056
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	504 229	-96 062	-1 180 588	-2	-2
Poistoeron muutos	3 548	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	507 776	-96 062	-1 180 588	-2	-2

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 012 215	985 200	900 450	951 350	951 350
Maksutuotot	85 286	77 844	39 580	42 580	42 580
Tuet ja avustukset	295 603	206 300	202 000	212 000	212 000
Vuokratuotot	892 674	819 897	819 030	819 030	819 030
Muut toimintatuotot	60 077	45 900	20 050	20 050	20 050
Toimintatuotot yht.	2 345 855	2 135 141	1 981 110	2 045 010	2 045 010
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 180 432	-6 915 344	-7 399 876	-7 399 876	-7 399 876
Palvelujen ostot	-2 735 788	-2 859 727	-3 427 677	-2 969 333	-2 969 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 226 072	-1 341 874	-1 337 170	-1 336 405	-1 336 405
Avustukset	-237 939	-456 232	-596 026	-476 750	-476 750
Vuokratulot	-133 146	-140 446	-147 890	-118 590	-118 590
Muut toimintakulut	-53 938	-102 863	-93 220	-93 220	-93 220
Toimintakulut yht.	-11 567 314	-11 816 486	-13 001 859	-12 394 174	-12 394 174
Toimintakate	-9 221 459	-9 681 345	-11 020 749	-10 349 166	-10 349 166
 Verotulot	5 370 064	5 340 000	5 731 000	5 731 000	5 731 000
Valtionosuudet	5 347 484	5 601 370	5 724 086	5 724 086	5 724 086
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	893 313	446 000	335 000	874 003	874 003
Muut rahoitustuotot	18 568	67 000	14 000	14 000	14 000
Korkokulut	-482 416	-507 481	-549 369	-549 369	-549 369
Muut rahoituskulut	-75 755	-21 000	-100 500	-20 500	-20 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	353 710	-15 481	-300 869	318 134	318 134
Vuosikate	1 849 799	1 244 544	133 468	1 424 054	1 424 054
 Poistot ja arvonalentumiset	-1 345 570	-1 340 606	-1 314 056	-1 424 056	-1 424 056
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	504 229	-96 062	-1 180 588	-2	-2
 Poistoeron muutos	3 548	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	507 776	-96 062	-1 180 588	-2	-2

3.1. Toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Toimintatuotot ovat myyntituottoja, maksutuottoja, saatuja avustuksia sekä muita tuottoja kuten vuokratuottoja.

Toimintakulut ovat henkilöstökuluja, palvelujen ostoja, tarvikehankintoja, avustusmenoja ja muita kuluja, kuten vuokratuloja.

3.2. Verotulot

VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	3 686 146	3 588 000	4 023 000	4 023 000	4 023 000
Osuus yhteisöverosta	621 360	619 000	662 000	662 000	662 000
Kiinteistövero	1 062 558	1 133 000	1 046 000	1 046 000	1 046 000
Verotulot yhteensä	5 370 064	5 340 000	5 731 000	5 731 000	5 731 000

KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
Maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti	1,30 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti	0,66 %	0,66 %	0,66 %	0,66 %	0,66 %
Muiden rakennusten veroprosentti	1,14 %	1,14 %	1,14 %	1,14 %	1,14 %
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %	2,25 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistöveroprosentti	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten veroprosentti	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %

VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	3 686 146	3 588 000	4 023 000	4 023 000	4 023 000
<i>Muutos, %</i>	-	-2,7 %	12,1 %	0,0 %	0,0 %
Osuus yhteisöverosta	621 360	619 000	662 000	662 000	662 000
<i>Muutos, %</i>	-	-0,4 %	7,0 %	0,0 %	0,0 %
Kiinteistövero	1 062 558	1 133 000	1 046 000	1 046 000	1 046 000
<i>Muutos, %</i>	-	6,6 %	-7,7 %	0,0 %	0,0 %
Verotulot yhteensä	5 370 064	5 340 000	5 731 000	5 731 000	5 731 000
<i>Muutos, %</i>	-	-0,6 %	7,3 %	0,0 %	0,0 %

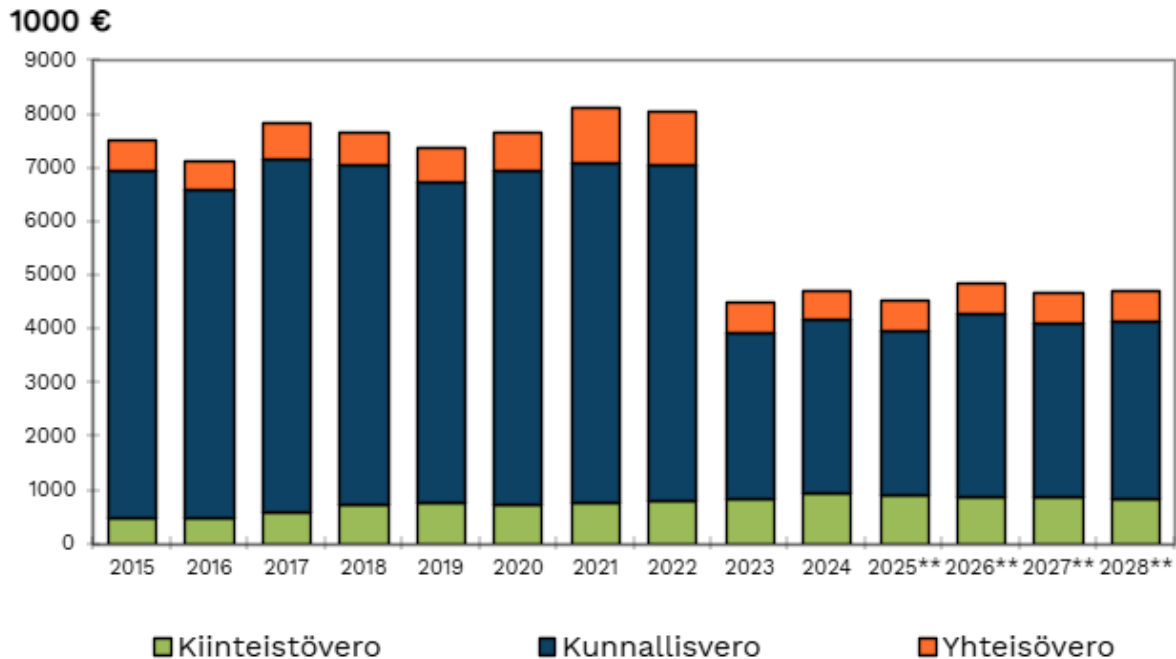
Talousarvio 2026 perustuu 9,30 % tuloveroprosentille, kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 4,023 milj. €. Verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennustemallia hyödyntäen. Kuluva vuoden tuloveroarvio on 3,588 milj. €.

Yhteisöverokertymän arvioidaan kertyvän 0,662 milj. €. Kuluva vuoden yhteisöveroarvio on 0,619 milj. €.

Kiinteistöverotuloksi vuodelle 2026 on arvioitu 1,046 milj. €. Kuluva vuoden kiinteistöveroarvio on 1,133 milj. €.

Kunnan arvioitu reaalinen verotulo 2015 - 2028

Kuntaliiton veroennuste (syyskuu 2025)

3.3. Valtionosuudet

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Peruspalvelujen valtionosuus	2 813 703	2 987 567	3 003 826	3 188 491	3 188 491	3 188 491
Verotuloihin perustuva v.os. tasaus	1 820 969	1 892 880	1 877 743	1 815 639	1 815 639	1 815 639
Opetus- ja kulttuuriministeriön v.os.	165 165	217 382	347 911	347 911	347 911	347 911
Verotulomenetysten korvaus	547 647	379 962	371 890	372 045	372 045	372 045
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	0	0
Valtionosuudet yhteensä	5 347 484	5 477 791	5 601 370	5 724 086	5 724 086	5 724 086

Vuoden 2026 valtionosuuksien arvio perustuu Kuntaliiton ennakkolaskelmiin, lopulliset päätökset saadaan viimeistään alkuvuodesta 2026.

3.4. Rahoitustuotot ja -kulut

KUNNAN RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP 2024	TA 2025	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	893 313	226 000	446 000	335 000	874 003	874 003
Muut rahoitustuotot	18 568	67 000	67 000	14 000	14 000	14 000
Korkokulut	-482 416	-507 481	-507 481	-549 369	-549 369	-549 369
Muut rahoituskulut	-75 755	-21 000	-21 000	-100 500	-20 500	-20 500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	353 710	-235 481	-15 481	-300 869	318 134	318 134
Muutos %		-166,6 %		27,8 %	-205,7 %	0,0 %

Korkotuotot ovat pääosin sijoitussalkun korkotuottoja ja lisäksi antolainojen koroja sekä osuuspääoman korkoa. Muut rahoitustuotot ovat perintätuottoja ja osinkotuottoja. Korkokulut ovat ottolainojen korkoja. Muut rahoituskulut ovat pääosin sijoituksien alaskirjauksia.

3.5. Vuosikate, poistot ja varausten ja rahastojen muutokset sekä tilikauden ylijäämä

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuoden 2026 talousarviossa vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen.

4. RAHOITUSOSA

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 849 799	1 244 544	133 468	1 424 054	1 424 054
Tulorahoituksen korjauserät	-3 265	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 846 534	1 229 544	118 468	1 409 054	1 409 054
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 569 485	-2 795 000	-1 683 000	-1 441 000	-173 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	375 000	156 700	150 000	32 000	20 000
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	5 413	40 000	20 000	20 000	20 000
Investointien rahavirta yhteensä	-2 189 073	-2 598 300	-1 513 000	-1 389 000	-133 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-342 539	-1 368 756	-1 394 532	20 054	1 276 054
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000	1 947 899	1 965 843	1 056 488	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 098 886	-1 098 886	-1 101 311	-1 106 544	-1 106 544
Lainakannan muutokset yhteensä	1 401 114	849 013	864 532	-50 056	-1 106 544
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-7 529	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-237	0	0	0	0
Saamisten muutos	95 581	30 000	30 000	30 000	30 000
Korottomien velkojen muutos	-111 196	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-23 381	30 000	30 000	30 000	30 000
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 377 733	879 013	894 532	-20 056	-1 076 544
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 035 194	-489 743	-500 000	-2	199 510

Rahoituslaskelma osoittaa, riittääkö tuloslaskelmasta tuleva vuosikate investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan.

4.1. Investoinnit ja lainakanta

Rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestoinnit ovat investointiosan menomäärärahat yhteensä. Vuoden 2026 investointihankkeet ovat yhteensä 1,683 milj. euroa, joista

- rakentaminen yhteensä 1,05 milj. euroa (sis. liikuntahalli, ruokala ja valmistuskeittiön viimeistelyn 0,7 milj. euroa)
- kunnan infrarakentaminen (sis. ulkoilualueet) 0,235 milj. €
- vesi-, viemäri- ja kaukolämpölaitos 0,185 milj. €

Suunnitelmavuosille 2027–2028 on varattu Kaukolämpölaitoksen laajentaminen.

4.2. Lainakannan muutokset – kunnan vieras pääoma – sijoitukset

Kunnan lainojen määrä oli 1.1.2025 20 905 438 € eli 8.062 € / asukas.

Vuoden 2025 lopussa lainojen määrä on 21 806 552 eli 8.410 € / asukas.

Talousarviossa lainojen lyhennetään vuoden 2026 aikana 1,101 milj. euroa.

Investointien rahoittamiseksi voidaan purkaa sijoituksia ja/tai ottaa lainaa. Investointeja voidaan rahoittaa myös käyttöomaisuutta myymällä. Käyttötaloudessa on varattu lainojen korkokuluihin –549 556 euroa.

4.3. Kunnanhallituksen talousarviolainojen ottovaltuus

Perhon kunnan hallintosäännön 56 §:n mukaan kunnan talousarviolainan ottamisesta päättää talous- ja hallintojohtaja valtuuston kunkin vuoden talousarviossa vahvistamaan enimmäismäärän saakka. Lisäksi talous- ja hallintojohtaja päättää kunnanhallituksen vahvistamien rajojen puitteissa tilapäisluoton ottamisesta. Valtuusto päättää vuosittain talousarviossa sekä pitkäaikaisen että tilapäisen lainanoton enimmäismääristä.

Perhon kunnassa on käytössä kuntatodistukset eli lyhytaikainen laina, jossa laina-aika on vähintään yksi päivä ja alle yksi vuosi. Kuntatodistukset ovat kuntien ja kuntayhtymien liikkeeseen laskemia lyhytaikaisia velkasitoumuksia. Perhon kunnalla on käytettävissä kuntatodistuksia 9 miljoonan euron edestä. 2.12.2025 käytössä olevien kuntatodistusten määrä on 0 €.

Valtuusto antaa valtuuden 2 miljoonan euron pitkäaikaisen lainan ottamiseen maksuvalmiuden ylläpitämiseksi. Vaihtoehtoisesti sijoitussalkkua voi purkaa lainanottamisen sijasta, mikäli se on kokonaistaloudellisempi vaihtoehto. Lainanotosta ja tilapäisluoton käytöstä raportoidaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle talousraportoinnin yhteydessä.

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1. Tarkastuslautakunta

5.1.1. Tarkastustoimi

TILIVELVOLLINEN

Tarkastuslautakunta

YLEISTIEDOT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Lisäksi tarkastuslautakunta arvioi, onko kunnan toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan tulee huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Kuntalain 84 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee valvoa luottamushenkilöiden sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunnan tulee myös valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosääntöön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan tulee perustua arviointisuunnitelmaan (121.4 §). Tarkastuslautakunnan tulee antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Lautakunnalla on mahdollisuus antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan arviointityötä kehitetään myös jatkossa kunnan toiminnan tuloksellisuutta tukevaksi.

Valtuuston valitsema tilintarkastusyhteisö kaudelle 2025–2026 (optiovuodet 2027–2028) on BDO Audiator Oy. BDO Audiator Oy:n määräämänä kuntalain 122 §:n mukaisena vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Mark Lassfolk. Vastuullisen varahenkilö JHT, KHT Andreas Holmgård. Avustava tarkastaja Maritta Hintsala.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Tarkastuspäivät / v	20	12	12	12	12
Sihteeripalvelut	4		4	4	4
Kokousten lukumäärä	6	10	10	10	10
Hallintokuntavierailut / johdon tapaamiset	4	5	5	5	5

TARKASTUSLAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot yht.	0	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 488	-4 709	-4 709	-4 709	-4 709
Palvelujen ostot	-25 255	-23 650	-23 600	-23 600	-23 600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30	-170	-180	-180	-180
Vuokratulot	-268	-200	-300	-300	-300
Muut toimintakulut	0	-350	-200	-200	-200
Toimintakulut yht.	-28 040	-29 079	-28 989	-28 989	-28 989
Toimintakate	-28 040	-29 079	-28 989	-28 989	-28 989
Yhteensä	-28 040	-29 079	-28 989	-28 989	-28 989

5.2. Kuntakonserni

TILIVELVOLLINEN

Konsernijohto

YLEISTIEDOT

Perhon Kehitysyhtiö 100 %, Kiinteistö Oy Perhon Kartano 100 %, As Oy Perhonjokiranta 60 % ja As Oy Rivi-
hiekkä 65,9 % sekä Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Keski-Pohjanmaan liitto.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Sujuvuudella taloushyötyjä	
1) Sujuvuudella taloushyötyjä, kestävä kuntatalous	
-Toimenpiteet: Kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvä taloudellinen ja toiminnallinen selvitys kuntakon- sernissa	
-Mittari ja tavoitetaso: Selvitys tehty ja periaatteet linjattu	
2) Ideoista toimeenpanoon, kestävä kuntatalous	
-Toimenpiteet: Talouden tasapaino konsernin osalta	
-Mittari ja tavoitetaso: Uudis- ja korjausrakentamisen suunnitelma laadittu huomioiden konsernin ta- louden tasapaino	
3) Sujuvuudella taloushyötyjä	
-Toimenpiteet: Konserniyhtiöiden hallinnon selkeyttäminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Konserniyhtiöillä vuoden lopussa yhteinen toimitusjohtaja tai muu hallinnollinen ratkaisu tehty.	

5.3. Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUS (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	184 411	92 500	96 500	96 500	96 500
Maksutuotot	-72	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	85 004	40 000	40 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	12 148	19 200	19 200	19 200	19 200
Toimintatuotot yht.	281 492	151 700	155 700	165 700	165 700
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-886 797	-821 081	-817 005	-817 005	-817 005
Palvelujen ostot	-928 606	-1 132 367	-1 243 964	-1 175 859	-1 175 859
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 372	-16 726	-12 000	-12 000	-12 000
Avustukset	-98 816	-300 000	-378 276	-259 000	-259 000
Vuokratulot	-22 481	-18 100	-27 500	-27 500	-27 500
Muut toimintakulut	-34 811	-17 798	-16 400	-16 400	-16 400
Toimintakulut yht.	-1 989 883	-2 306 072	-2 495 145	-2 307 764	-2 307 764
Toimintakate	-1 708 391	-2 154 372	-2 339 445	-2 142 064	-2 142 064
Rahoitustuotot ja -kulut	-34	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-33 762	-32 834	-22 415	-22 415	-22 415
Yhteensä	-1 742 187	-2 187 206	-2 361 860	-2 164 479	-2 164 479

= valtuustoon nähden sitova erä

KUNNANHALLITUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	956 260	928 973	916 427	916 427	916 427
Maksutuotot	-72	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	85 004	40 000	40 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	12 148	19 200	19 200	19 200	19 200
Toimintatuotot yht.	1 053 341	988 173	975 627	985 627	985 627
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-886 797	-821 081	-817 005	-817 005	-817 005
Palvelujen ostot	-1 074 369	-1 278 342	-1 392 523	-1 324 418	-1 324 418
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 385	-16 726	-12 000	-12 000	-12 000
Avustukset	-98 816	-300 000	-378 276	-259 000	-259 000
Vuokratulot	-26 781	-33 557	-27 500	-27 500	-27 500
Muut toimintakulut	-34 811	-17 798	-16 400	-16 400	-16 400
Toimintakulut yht.	-2 139 959	-2 467 504	-2 643 704	-2 456 323	-2 456 323
Toimintakate	-1 086 618	-1 479 331	-1 668 077	-1 470 696	-1 470 696
Rahoitustuotot ja -kulut	-34	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-33 762	-32 834	-22 415	-22 415	-22 415
Yhteensä	-1 120 414	-1 512 165	-1 690 492	-1 493 111	-1 493 111

5.3.1. Perhon Kehitysyhtiö Oy

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala

YLEISTIEDOT

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä. Yhtiö hallinnoi konsernin omistamia teollisuus- ja toimitilakiinteistöjä. Kehitysyhtiön toimintaa suunnataan ennakoiden elinkeinoelämän tulevat tarpeet ja toimintaa kehitetään edelleen yhteistyössä yritysten ja asiantuntijoiden kanssa. Osaamisen kehittämisessä, sekä liiketoimintaosaamisen, että henkilöstön ammatillisen osaamisen vahvistamisessa otetaan käyttöön uusia työkaluja hankerahoitusta hyödyntäen, Kosek Oy:n asiantuntijatiimin avulla sekä yhteistyössä eri koulutusorganisaatioiden kanssa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) Uusien yritysryhmähankkeiden valmistelu
-Toimenpiteet: Valmistellaan uusia yritysryhmähankkeita ja haetaan niille rahoitus
-Mittari ja tavoitetaso: 2 yritysryhmähanketta valmisteltu ja rahoitushakemukset jätetty rahoittajalle
Sujuvuudella taloushyötyjä
2) Konserniyhtiöiden toiminnan vakiinnuttaminen
-Toimenpiteet: Konserniyhtiöiden toimitusjohtajan rekrytointi
-Mittari ja tavoitetaso: Toteutunut

Painopiste ja tavoite
Yhdessä hyvinvointi
3) Yrittäjien/yritysten yhteistyön lisääminen
-Toimenpiteet: Yrittäjille suunnattujen tilaisuuksien järjestäminen. Kosek Oy:n yrittäjäinfojen markkinointi yrityksille
-Mittari ja tavoitetaso: Tilaisuuksien määrä, tavoite; 6 kpl Osallistujien määrä yhteensä, tavoite; 80 henkilöä Osallistujien määrä, tavoite; yhteensä 50 henkilöä
Maineella vetoa ja työvoimaa
4) Teollisuus- ja toimitilatonttien markkinointi
-Toimenpiteet: Markkinoidaan yhtiön ja kunnan omistuksessa olevia teollisuus- ja toimitilatontteja
-Mittari ja tavoitetaso: Toteutuneet tonttikaupat, tavoite; 3 kpl

5.3.2. Konsernin asuntoyhtiöt kokonaisuutena

TILIVELVOLLINEN

Kunnanjohtaja Lauri Laajala, toimitusjohtaja Kirsi Anttila

YLEISTIEDOT

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kiinteistö Oy Perhon Kartano on Perhon kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Yhtiöllä on yhteensä 100 asuntoa, jotka sijaitsevat kirkonkylällä ja Oksakoskella.

ASUNTO OY RIVIHIEKKA

Perhon kunnan 65,9 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on omistaa ja hallita rivitalokiinteistöä osoitteessa Tuomaankuja 2, 69950 Perho

Yhtiössä on yhteensä 9 asuntoa, joista 6 on Perhon kunnan omistuksessa ja 3 on yksityisten omistamia.

ASUNTO OY PERHONJOKIRANTA

Perhon kunnan 60 % omistama yhtiö, joka hallitsee vuokraoikeuden nojalla yhtiön tontteja ja omistaa ja hallinnoi tonteilla sijaitsevat rakennukset osoitteessa Vehtarinkuja 6, 69950 Perho. Yhtiössä on yhteensä 5 asuntoa, joista 3 on Perhon kunnan omistuksessa ja 2 on yksityisten omistamia.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Ideoista toimeenpanoon	
1) Asuntoyhtiöiden kiinteistönhoidon pitkäjänteinen kehittäminen	
-Toimenpiteet:	Vuoden 2026 kiinteistönhoito omalla työntekijällä
-Mittari ja tavoitetaso:	Selvitys toiminnan järjestämisestä ja päätös tehty toistaiseksi voimassa olevasta järjestelystä
Sujuvuudella taloushyötyjä	
2) Konsernitoiminnan kehittäminen	
-Toimenpiteet:	Hallitustyöskentelyn vahvistaminen
-Mittari ja tavoitetaso:	Hallituksen jäsenten koulutus Omistajaohjaustoimintojen kehittäminen
3) Kohtuuhintaiset vuokra-asunnot	
-Toimenpiteet:	Vuokratasojen tarkastaminen toiminnan turvaamiseksi
-Mittari ja tavoitetaso:	Vuokratasojen tarkastamiselle päivitetty pitkäjänteinen ja kestävä aikataulu
Yhdessä hyvinvointi	
4) Tarjolla viihtyisiä vuokra-asuntoja	
-Toimenpiteet:	Suunnitelmallinen korjaus jatkuu
-Mittari ja tavoitetaso:	Korjaussuunnitelma päivitetty

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Vuokrausaste (pl. remontoitavat asunnot)	90,7 %	95 %	95 %	95 %	95 %

5.3.3. Vaalit

TILIVELVOLLINEN

Keskusvaalilautakunta

YLEISTIEDOT

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä. Kuntavaaleissa se huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta. Tehtäviin kuuluu yleisen ennakkoäänestyksen, laitos- ja kotiaäänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, tiedottaminen sekä vaaliorganisaatioiden koulutus.

Talousarviovuonna 2026 ei ole keskusvaalilautakunnan alaisia vaaleja. Vuonna 2027 järjestetään eduskunta-vaalit.

Suoritemäärät

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Äänioikeutettujen määrä	1 799	1839 /	ei säännön- mukaisia vaa- leja	eduskunta- vaalit	ei säännön- mukaisia vaa- leja
Kuntavaalit, Aluevaalit		1154, 62,8 % 1084, 58,9 %			
Presidentinvaalit	1 kierros 1360 (74,9 %) 2 kierros 1217 (66,6 %)				
EU-vaalit	583 (30 %)				

KESKUSVAALILAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Muut toimintatuotot	12 958	2 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	12 958	2 000	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-11 197	-5 673	0	0	0
Palvelujen ostot	-5 417	-3 999	-3 177	-3 177	-3 177
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-377	-300	0	0	0
Vuokrakulut	-25	-150	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-300	0	0	0
Toimintakulut yht.	-17 016	-10 422	-3 177	-3 177	-3 177
Toimintakate	-4 058	-8 422	-3 177	-3 177	-3 177
Yhteensä	-4 058	-8 422	-3 177	-3 177	-3 177

5.3.4. Yleishallintopalvelut

5.3.4.1. Yleisjohto ja

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala, talous- ja hallintojohtaja Terhi Paananen

YLEISTIEDOT

Tehtäväalue tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tehtäväalueeseen kuuluvat yleishallinnon palvelut.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valvoo eri toimielinten ja kuntakonsernin sekä liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista, edustaa kuntaa, käyttää puhevaltaa sekä antaa tarvittaessa ohjeita.

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä. Talous- ja hallintojohtaja yleishallinnon osastopäällikkönä, henkilöstöpäällikkönä ja KT-yhteyshenkilönä. Yleishallinto toimii kunnanjohtajan tukena kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnallisesta edunvalvonnasta ja yhteistoimintaosuuksista (kuten esimerkiksi Kuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto) sekä kunnan asioiden tiedottamisesta. Kunnanjohtaja vastaa kuntien yhteislautakuntien viranhaltijayhteistyöstä (ympäristöterveydenhuolto ja työllisyysalue).

Riskit: Työ on asiantuntijasidonnaista. Henkilöstömuutokset ja mahdolliset pitkät poissaolot kuormittavat hallinnon tehtäväaluetta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Sujuvuudella taloushyötyjä
1) Henkilöstön hyvinvointi; tehokkaammat, fiksummat toimintatavat
-Toimenpiteet: Sairauspoissaolojen hallinta Määräaikaisuuksien vähentäminen
-Mittari ja tavoitetaso: Sairauspoissaolojen kehitys vrt. 2022–2026 Määräaikaisten paikkojen vertailu vuoteen 2025
2) Talouden tasapainotus
-Toimenpiteet: Tasapainotusohjelman laadinta ja täytäntöönpano
-Mittari ja tavoitetaso: Tasapainotusohjelmasta tehty päätös ja toimenpiteet aloitettu vuoden loppuun mennessä
Maineella vetoa ja työvoimaa
3) Asukasmäärän kehittyminen, tavoitellaan erityisesti paluumuuttajia
-Toimenpiteet: Viestintä Kotikuntana Perho- ja Koti Perhossa- kampanjassa
-Mittari ja tavoitetaso: Asukasluvun kehittyminen positiiviseksi
4) Viestittää itselle ja ulkopuolelle vahvuuksia, mahdollisuuksia ja saavutettuja menestyksiä
-Toimenpiteet: Viestintä kunnan toiminnasta avointa
-Mittari ja tavoitetaso: Viestintätoimenpiteiden suunnitelma

YLEISHALLINTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	101	0	0	0	0
Maksutuotot	50	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	840	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	991	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-439 937	-456 296	-440 512	-440 512	-440 512
Palvelujen ostot	-293 288	-277 566	-280 704	-270 543	-270 543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 994	-5 426	-3 400	-3 400	-3 400
Avustukset	-9 309	-80 000	-200 300	-93 000	-93 000
Vuokratkulut	-8 597	-11 100	-10 800	-10 800	-10 800
Muut toimintakulut	-3 045	-2 248	-3 500	-3 500	-3 500
Toimintakulut yht.	-758 171	-832 636	-939 216	-821 755	-821 755
Toimintakate	-757 180	-832 636	-939 216	-821 755	-821 755
Rahoitustuotot ja -kulut	-19	0	0	0	0
Yhteensä	-757 199	-832 636	-939 216	-821 755	-821 755

5.3.5. Tukipalvelut: Henkilöstöhallinto, Toimistopalvelut

TILIVELVOLLINEN

talous- ja hallintojohtaja Terhi Paananen

YLEISTIEDOT

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa. Henkilöstöhallinnossa hoidetaan omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimitaan kunnan asiantuntijatahona henkilöstöasioissa. Henkilöstöhallinto vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yhteistyöryhmässä.

Työterveyshuollon palveluista vastaa Työplus Oy. Työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito. Tehtäväalue hoitaa koko kunnan henkilöstön työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen ja tyky- toiminnan. Kaikki kustannukset vyörytetään tilinpäätöksessä hallintokunnille henkilöstömäärän suhteessa.

Toimistopalveluiden tehtäväalue vastaa kunnan kirjanpidon, raha- ja maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, toimisto- ja it-palvelut palvellen kunnanhallitusta, kunnanvaltuustoa, kuntalaisia, hallintokuntia, viranhaltijoita, työntekijöitä sekä kaikkia kunnan yhteistyötahoja. Kirjanpito sekä raha- ja maksuliikenteen hoitaa Järvinet Oy. Tehtäväalueen tuottamia isännöinti- ja/tai kirjanpitopalveluja käyttävät myös kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt.

Tehtäväalueella tulee suorittaa sille kuuluvat toimisto-, talous-, tieto- ja henkilöstöhallinnon tehtävät mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä hyvän asiakaspalveluperiaatteen mukaisesti. Tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistumalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Riskit: Työ on asiantuntijasidonnaista. Henkilöstömuutokset ja mahdolliset pitkät poissaolot kuormittavat hallinnon tehtäväaluetta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) Henkilöstön hyvinvointi
-Toimenpiteet: Osana taloudentasapainottamista; henkilöstön ideat tasapainottamiseen
-Mittari ja tavoitetaso: Kysely ja koonti tehty
Sujuvuudella taloushyötyjä
2) Palvelusopimusten tarkastelu
-Toimenpiteet: Selvitys palvelusopimuksista
-Mittari ja tavoitetaso: Selvitys tehty ja tarvittavat toimenpiteet aloitettu

31

KÄYTTÖTALOUSOSA

TUKIPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	791 065	853 973	841 427	841 427	841 427
Maksutuotot	-61	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	54 186	40 000	40 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	4 385	4 200	4 200	4 200	4 200
Toimintatuotot yht.	849 574	898 173	885 627	895 627	895 627
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-386 436	-364 785	-376 493	-376 493	-376 493
Palvelujen ostot	-400 418	-458 403	-461 519	-429 839	-429 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 141	-11 300	-8 500	-8 500	-8 500
Vuokrakulut	-13 611	-7 000	-16 300	-16 300	-16 300
Muut toimintakulut	-6 192	-1 550	-400	-400	-400
Toimintakulut yht.	-815 798	-843 038	-863 212	-831 532	-831 532
Toimintakate	33 776	55 135	22 415	64 095	64 095
Rahoitustuotot ja -kulut	-15	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-33 762	-32 834	-22 415	-22 415	-22 415
Yhteensä	0	22 301	0	41 680	41 680

5.3.6. Metsän hoito ja -myynti

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala

YLEISTIEDOT

Tehtävä: Metsän myynnin kilpailuttaminen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden valvonta sekä tehtyjen metsäkauppojen toteutumisen seuranta, valmistelu tonttien ja palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen myynnissä.

Kunnalla on omistuksessaan merkittävä metsäomaisuus. Metsänhoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Keski-pohja ry:n kanssa käsittää 1.652 hehtaaria. Sopimuksella edistetään kunnan metsänhoidollisten tavoitteiden toteutumista ja se käsittää puukaupan ja metsänhoitotyöt.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Sujuvuudella taloushyötyjä
1) Tasapainoinen talous on kaikkien tavoite ja vastuu
-Toimenpiteet: Vastuullinen metsänhoito
-Mittari ja tavoitetaso: Kestävä myynti

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Myyntitulot	166 580	75 000	75 000	75 000	75 000
Toimintakulut	-19 479	-26 500	-26 500	-26 500	-26 500

MAA- JA METSÄTILAT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	163 314	75 000	75 000	75 000	75 000
Muut toimintatuotot	3 265	15 000	15 000	15 000	15 000
Toimintatuotot yht.	166 580	90 000	90 000	90 000	90 000
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-19 479	-28 100	-26 500	-26 500	-26 500
Toimintakulut yht.	-19 479	-28 100	-26 500	-26 500	-26 500
Toimintakate	147 101	61 900	63 500	63 500	63 500
Yhteensä	147 101	61 900	63 500	63 500	63 500

5.3.7. Elinkeinojen edistäminen

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala

YLEISTIEDOT

Tehtäväalueeseen sisältyy: Yrityspalvelut ja hanketoiminta, Kuntamarkkinointi, Nuorten työllistämistuki ja Joukkoliikenne

Perhon Kehitysyhtiö Oy on Perhon kunnan 100 % omistama kehitysyhtiö, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä sekä kunnan omistamien teollisuus- ja toimitilojen tilahallinta ja kehittäminen. Perhon kunta tukee konserniyhtiöiden (Perhon Kehitysyhtiö Oy ja Kiinteistö Oy Perhon Kartano) johtamisen kehittämistä kompensoimalla toimitusjohtajan palkkauskuluja 20 000 €/vuosi.

Kosek Oy:n (Kokkolanseudun Kehitys Oy) elinkeino-/yritysneuvonta ja hankepalvelut (yrityskehittäjän asemapaikka Perho) tuottaa yritysten perustamis- ja rahoitusneuvontaa sekä kehittämishankeneuvontaa. Yhteistyö mahdollistaa perholaisten yritysten käyttöön koko Kosek Oy:n yrityskehittäjähenkilöstön osaamisen. Kosek Oy:n perustoiminnan rahoitus on n. 23,00 €/as.

Kehittämishankkeissa, joissa Perhon kunta on osarahoittajana, hallinnoivien yhteistyöorganisaatioiden (mm Kosek Oy, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Centria ja Keski- Pohjanmaan koulutusyhtymä) projektihenkilöstö on käytettävissä projektikohtaisiin toimenpiteisiin alueen yrityksissä. Kuntarahoituksen peruste on kunnassa toimivan yrityksen-/yritysten osallistuminen kehittämishankkeeseen.

Kuntamarkkinointi on kuntastrategiassa keskeisessä roolissa, johon toimintavuoden aikana panostetaan vuoden 2025 tavoin voimakkaammin ja systemaattisesti. Kuntamarkkinoinnin vahvistaminen koskee koko kuntaorganisaatiota ja -henkilöstöä. Kuntamarkkinoinnin ja viestinnän koordinointiin nimetään viestinnän työryhmä, jossa ovat edustettuna kaikki päävastuualueet.

Nuorten työllistämistuella ja kunnan kesätyöpaikkatarjonnalla pyritään mahdollistamaan mahdollisimman monelle perholaiselle nuorelle kesätyöpaikka kesän 2026 aikana.

Joukkoliikenne koskee Perho-Veteli-Kaustinen-Kokkola reittiliikennettä, joka toteutetaan yhteistyössä EPOELY:n ja reitin varrella olevien kuntien kanssa arkisin (meno aamulla, paluu iltapäivällä).

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Yhdessä hyvinvointi
1) Konserniyhtiöiden johtamisen selkeytyminen ja tehostuminen
-Toimenpiteet: Kunta tukee konserniyhtiöiden yhteisen toimitusjohtajan palkkausta
-Mittari ja tavoitetaso: Yhtiöiden toimitusjohtaja on aloittanut työssä.

ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	780	0	0	0	0
Maksutuotot	-60	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	50	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	770	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-575	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-231 828	-214 550	-218 936	-211 115	-211 115
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-590	0	-100	-100	-100
Avustukset	-11 313	-18 500	-16 000	-16 000	-16 000
Vuokratkulut	0	-10 136	0	0	0
Muut toimintakulut	-24 564	-14 000	-12 500	-12 500	-12 500
Toimintakulut yht.	-268 870	-257 186	-247 536	-239 715	-239 715
Toimintakate	-268 100	-257 186	-247 536	-239 715	-239 715
Yhteensä	-268 100	-257 186	-247 536	-239 715	-239 715

5.3.8. Työllisyyden edistäminen

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala

YLEISTIEDOT

Keski-Pohjanmaan työllisyysalue vastaa lakisääteisten työvoimapalvelujen tuottamisesta Keski-Pohjanmaan alueella. Kokkolan kaupunki toimii vastuukuntana työvoimapalvelujen järjestämiseksi muiden Keski-Pohjanmaan kuntien puolesta. Perhon kunta hankkii Kokkolan kaupungilta työllisyysalueen lisäksi lisäresurssia (0,49 htv) henkilöstöön ja palveluihin Perhon kunnan alueella. Lisäksi työllisyyslautakunta osallistuu kotoutumisen edistämiseen lakisääteisiin palveluihin Keski-Pohjanmaalla.

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnan maksettavaksi/hoidettavaksi. Perhon kunnan ja työllisyysalueen yhteistyötä kehitetään yhteistyössä etsivän nuorisotyöntekijän ja kunnassa toimivien yritysten ja yhdistysten kanssa.

Aktiivisella vuoropuhelulla yrityksiin ja työttömiin työnhakijoihin pyritään edistämään kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa sekä pitkäaikaistyöttömien aktiivisuutta elämänhallintaan.

Kokonaisuudessaan työllisyyslautakunnan talousarvio vuodelle 2026 on tiukka, mutta turvaa kriittisen toimintakyvyn viranomaistehtävän näkökulmasta. Palvelujen hankinnan osalta talousarvio ei mahdollista pitkällä aikavälillä tarkastellen kestäväää tasoa. Erityisesti ammatillisen työvoimakoulutuksen hankinnan vähyys tulee heijastumaan työmarkkinoiden kohtaannon kasvavina haasteina.

Riskit: Työllisyyden hoidon tavoitteiden saavuttamisen riskinä on työttömänä olevan työvoiman osaamisen ja yrityksissä olevien osaamistarpeiden kohtaanto sekä pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen työmarkkinoiden käyttöön ja osaamisen kehittäminen kysynnän suuntaan.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) ESR + rahoitus pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn
-Toimenpiteet: Valmistellaan ja jätetään rahoitushakemus ESR+ ohjelmaan
-Mittari ja tavoitetaso: Rahoitus myönnetty ja hanke käynnistynyt
Sujuvuudella taloushyötyjä
2) Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisy
-Toimenpiteet: Hankkeen toimenpiteet
-Mittari ja tavoitetaso: työttömien määrän kehitys, tavoitteena ns. sakkomaksujen aleneminen

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Työmarkkinatukimaksut (ns. sakkomaksut)	78 194	101 500	160 000		
Työttömyys % (vuosi ka)	10,7 %	8,0 %	8,5 %		
Yli vuoden työttömänä	17	15	13		

36

KÄYTTÖTALOUSOSA

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 000	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	30 818	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	3 608	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	35 427	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-59 848	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-4 366	-166 823	-244 865	-226 421	-226 421
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 660	0	0	0	0
Avustukset	-78 194	-201 500	-161 976	-150 000	-150 000
Vuokratulot	-4 573	-5 321	-400	-400	-400
Muut toimintakulut	-1 010	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-152 651	-373 644	-407 241	-376 821	-376 821
Toimintakate	-117 225	-373 644	-407 241	-376 821	-376 821
Yhteensä	-117 225	-373 644	-407 241	-376 821	-376 821

5.3.9. Maaseutupalvelut

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Lauri Laajala, maaseutuasiamies Annika Latvala

YLEISTIEDOT

Perho, Kannus, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltija hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt viranomaistehdävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijättekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudunkehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä. Perhossa on maaseututoimen toimisto, jossa maaseutuasiamies Annika Latvala työskentelee. Laskennallinen työaika Perhon kuntaan on 0,9 henkilötyövuotta.

Kustannukset

Maaseututoimen kokonaiskustannukset vuodelle 2026 on 360.720 €, josta Perhon kunnan osuus on 54.120 €.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli eli jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi. Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa.

Toimenpiteet

Hoidetaan maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan. Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille. Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalaveriin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan maaseudun kehittämishankkeisiin. Henkilöstö osallistuu ja kuuluu pääasiallisen työpisteensä työtoimintaan.

Laatutavoitteet

Kunnan tavoitteena on, että maksatus saatetaan järjestelmässä hyväksytty tilaan yhden kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistumisesta. Tukihaun tallennukset tehdään maksajaviraston asettamassa määräajassa. Päätökset viljelijöille toimitetaan kuukauden kuluessa siitä, kun päätöksen lähettäminen on

tietojärjestelmässä mahdollista. Takaisinperintöjen osalta tavoitteena on, että takaisinperintäpäättös tehdään 12 kuukauden sisällä takaisinperinnän perusteen muodostumisesta.

Tuotantotavoitteet

Maaseututoimi pysyy annetussa raamissa.

Maatalousyritysten kehittäminen ja yrittäjien työssäjaksaminen

Vuoden 2026 talousarviossa on varattu 6.000 €:n määräraha maatalousyritysten kehittämisen aktivointiin, kehittämistyöryhmän työskentelyyn sekä yrittäjien työssäjaksamista ja ammatillista osaamista tukeviin koulutuksiin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Aktiivitulojen lukumäärä	96	98	90	90	90
Peltoa viljelyksessä, ha	5 718	5 800	5 800	5 800	5 800
Aktiivituloilla peltoa keskim. ha	60	57	64	64	64
Maksetut tuet, milj.	5	5	5	5	5

5.3.10. Ympäristöterveydenhuolto (Yhteistoiminta- ja kuntaosuudet)**TILIVELVOLLINEN**

kunnanjohtaja Lauri Laajala

YLEISTIEDOT

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueena on Kokkola, Kannus, Halsua, Kaustinen, Kruunupyy, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli. Toiminnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä olevia terveyshaittoja ja sitä kautta ylläpitää ja edistää väestön, yksilön ja eläinten terveyttä. Eläinlääkintähuolto turvaa lakisäätaiset ympärivuorokautiset eläinlääkäripalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätyt eläinsuojelulain ja eläintutilain tehtävät. Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon.

Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluu valvoa ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäristöä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi puhdasta juomavettä, hyvää sisäilmaa ja turvallisia elintarvikkeita.

Ympäristöterveydenhuolto vastaa mm. asumisterveyden, elintarvikkeiden, tupakkalain, talous- ja uimavesien valvonnasta sekä eläinsuojelusta ja eläinlääkäripalveluiden järjestämisestä.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon organisaatio koostuu:

- Kokkolan kaupungin organisaatioon kuuluvasta ympäristöterveyslautakunnasta, joka on kuntien yhteinen lautakunta.
- Ympäristöterveydenhuollon tulosaluetta johtavasta terveysvalvonnan johtajasta ja tämän alaisuudessa toimivista eläinlääkäreistä, terveystarkastajista ja muusta henkilöstöstä.

Ympäristöterveyslautakunnalla on omat tavoitteet, jotka eivät ole sidoksissa Perhon kuntastrategiaan. Ympäristöterveyslautakunta tavoittelee, että eläinlääkäripalvelujen helppo saavutettavuus koko yhteistoiminta-alueella turvataan parantamalla eläinlääkäreiden olosuhteita ja työnantajan vetovoimaisuutta. Kokkolan eläinlääkärivastaanotto siirtyi uusiin yhteisiin toimintatiloihin syyskuussa 2024. Perhonjokilaakson eläinlääkäriasema valmistui kesän 2025 aikana. Eläinlääkäriasema on yhteisvastaanotto neljälle kunnaneläinlääkärille. Uusien tilojen käyttöönotto antaa lautakunnan mukaan hyvät edellytykset toiminnan kehittämiseen. Asianmukaisilla toimitiloilla arvioidaan oleva positiivinen vaikutus sijaisten rekrytoinnissa. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma toteutetaan riskiperusteisesti.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Ympäristöterveydenhuollon menot Perhon kunnalle	124 989	164 633	160 000	160 000	160 000

5.4. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	95 740	74 950	85 950	85 950	85 950
Maksutuotot	45 613	63 044	24 780	27 780	27 780
Tuet ja avustukset	202 743	162 300	147 500	147 500	147 500
Vuokratuotot	3 358	3 000	1 000	1 000	1 000
Muut toimintatuotot	3 297	4 700	850	850	850
Toimintatuotot yht.	350 751	307 994	260 080	263 080	263 080
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 266 110	-5 017 362	-5 449 117	-5 449 117	-5 449 117
Palvelujen ostot	-1 113 678	-1 075 300	-1 057 973	-1 039 134	-1 039 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-229 728	-245 729	-232 880	-232 880	-232 880
Avustukset	-139 123	-141 232	-172 750	-172 750	-172 750
Vuokratulot	-75 720	-85 246	-85 090	-75 590	-75 590
Muut toimintakulut	-22 578	-82 415	-74 460	-74 460	-74 460
Toimintakulut yht.	-6 846 937	-6 647 284	-7 072 270	-7 043 931	-7 043 931
Toimintakate	-6 496 186	-6 339 290	-6 812 190	-6 780 851	-6 780 851
Poistot ja arvonalentumiset	-44 228	-40 224	-38 775	-38 775	-38 775
Yhteensä	-6 540 414	-6 379 514	-6 850 965	-6 819 626	-6 819 626

= valtuustoon nähden sitova erä

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	95 740	74 950	85 950	85 950	85 950
Maksutuotot	45 613	63 044	24 780	27 780	27 780
Tuet ja avustukset	202 743	162 300	147 500	147 500	147 500
Vuokratuotot	3 358	3 000	1 000	1 000	1 000
Muut toimintatuotot	3 297	4 700	850	850	850
Toimintatuotot yht.	350 751	307 994	260 080	263 080	263 080
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 266 110	-5 017 362	-5 449 117	-5 449 117	-5 449 117
Palvelujen ostot	-2 058 312	-2 186 560	-2 104 418	-2 085 581	-2 085 581
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-229 728	-245 729	-232 880	-232 880	-232 880
Avustukset	-139 123	-141 232	-172 750	-172 750	-172 750
Vuokratulot	-1 394 279	-1 597 131	-1 557 787	-1 548 287	-1 548 287
Muut toimintakulut	-22 578	-82 415	-74 460	-74 460	-74 460
Toimintakulut yht.	-9 110 130	-9 270 429	-9 591 412	-9 563 075	-9 563 075
Toimintakate	-8 759 379	-8 962 435	-9 331 332	-9 299 995	-9 299 995
Poistot ja arvonalentumiset	-44 228	-40 224	-38 775	-38 775	-38 775
Yhteensä	-8 803 607	-9 002 659	-9 370 107	-9 338 770	-9 338 770

Historiatiedoissa on yhdistetty entisten sivistyslautakunnan sekä hyvinvointilautakunnan luvut.

5.4.1. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta ja hallinto

TILIVELVOLLINEN

Sivistysjohtaja Ville Vihla

YLEISTIEDOT

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta vastaa laaja-alaisesti kasvatuksesta ja koulutuksesta, kulttuurista, hyvinvoinnista, liikuntapalveluista ja vapaa-ajan toiminnoista sekä näiden lisäksi nuorisotyöstä Perhon kunnassa. Edellisellä valtuustokaudella omina toimieliminään olleet sivistyslautakunta ja hyvinvointilautakunta yhdis-
tyivät organisaatiouudistuksessa sivistys- ja hyvinvointilautakunnaksi, joka aloitti toimintansa kesäkuussa 2025. Seitsenhenkisen lautakunnan esittelijänä toimii sivistysjohtaja ja puheenjohtajana Antti Isomöttönen.

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan toimintaa ohjaa kunnan hallintosääntö.

Riskit: Henkilöstön vaihtuvuus ja heikko taloudellinen toimintaympäristö.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIHALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset	0	20 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	0	20 000	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-117 088	-101 344	-100 558	-100 558	-100 558
Palvelujen ostot	-45 760	-55 326	-53 627	-53 627	-53 627
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 622	-550	-500	-500	-500
Vuokratulot	-1 055	-2 250	-2 400	-2 400	-2 400
Muut toimintakulut	-4 303	-40 300	-5 200	-5 200	-5 200
Toimintakulut yht.	-169 828	-199 770	-162 285	-162 285	-162 285
Toimintakate	-169 828	-179 770	-162 285	-162 285	-162 285
Yhteensä	-169 828	-179 770	-162 285	-162 285	-162 285

5.4.2. Varhaiskasvatus

TILIVELVOLLINEN

varhaiskasvatusjohtaja Saara-Maija Kalliokoski

YLEISTIEDOT

Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkot), täydentävästä varhaiskasvatuksesta lisäksi Kelan kautta maksettavista kotihoidon tuesta, kuntalisästä yksityisen hoidon tuesta.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on varhaiskasvatustalaki sekä valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatustalasta.

Perhon varhaiskasvatus toimii Mäntymetsän päiväkodissa, jossa on lasten hoitopaikkoja 153. Varhaiskasvatuksen toimiessa yhdessä yksikössä se mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijais-suunnitelman sekä henkilöstömäärän, ja henkilöstön lomien tehokkaamman suunnittelun. Mäntymetsän päiväkodin toiminta perustuu valtakunnalliseen- sekä Perhon kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminnan suunnittelua ohjaa kuukausikohtainen vuosikello. Pedagogisen toiminnan toteuttamisessa on otettu huomioon varhaiskasvatussuunnitelmassa olevat oppimisen osa-alueet. Toiminnan keskiössä on lapsilähtöinen ja monipuolinen toiminta.

Riskit: kelpoisen henkilöstön saatavuus.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) Varhaiskasvatuksen laadunhallintajärjestelmän käyttöönotto
-Toimenpiteet: Tiedotus sisäisesti ja ulkoisesti. Käyttöönoton seuranta.
-Mittari ja tavoitetaso: Laadunhallintajärjestelmä otettu käyttöön k/e

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Lapset / päivähoito	168	170	165	160	155
Lapset / apip	41	60	50	45	40

VARHAISKASVATUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 472	800	800	800	800
Maksutuotot	18 984	32 000	0	0	0
Tuet ja avustukset	300	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	800	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	21 556	32 800	800	800	800
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 463 894	-1 347 101	-1 496 414	-1 496 414	-1 496 414
Palvelujen ostot	-374 873	-337 565	-320 259	-320 259	-320 259
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 666	-13 200	-13 200	-13 200	-13 200
Avustukset	-127 623	-127 232	-160 250	-160 250	-160 250
Vuokrakulut	-269 838	-284 161	-291 906	-291 906	-291 906
Muut toimintakulut	-3 044	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Toimintakulut yht.	-2 248 939	-2 111 359	-2 284 128	-2 284 129	-2 284 129
Toimintakate	-2 227 383	-2 078 559	-2 283 328	-2 283 329	-2 283 329
Poistot ja arvonalentumiset	-26 867	-26 867	-24 628	-24 628	-24 628
Yhteensä	-2 254 250	-2 105 426	-2 307 956	-2 307 957	-2 307 957

5.4.3. Opetuspalvelut

TILIVELVOLLINEN

Alakoulujen rehtorit Maija Uusisalo ja Maria Kangasaho sekä yläkoulun ja lukion rehtori Riina Länsikallio

YLEISTIEDOT

Esiopetus

Esiopetus on maksutonta opetusta, jota lapset saavat oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna. Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus muodostavat lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta johdonmukaisesti etenevän kokonaisuuden ja perustan elinikäiselle oppimiselle. Esiopetuksen tavoitteena on, että lapsi oppii ja saa vahvistusta minäkuvaansa leikin ja mielikuvituksen kautta niitä tukevassa oppimisympäristössä. Esiopetuksessa käytetään varhaiskasvatukseen soveltuvaa pedagogiikkaa ja kunnioitetaan lasten mielenkiinnon kohteita opetuksen järjestämisessä. Esiopetuksessa noudatetaan esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Esiopetus on osa varhaiskasvatusta, ja kunta vastaa esiopetuksen järjestämisestä ja on velvoitettu järjestämään esiopetusta sen alueella asuville lapsille.

Perusopetus

Kunnat ovat velvollisia järjestämään perusopetusta kaikille alueellaan asuville 7–16-vuotiaille lapsille. Kunta toimii opetuksen järjestäjänä, jonka vastuulla on varmistaa, että opetusta ja oppimisen tukea tarjotaan riittävästi ja opetus on laadultaan hyvää. Lisäksi kunnan on järjestettävä maksuton kouluruokailu ja koulukuljetus tietyin edellytyksin. Lukuvuonna 2025–2026 perusopetusta vuosiluokille 1–6 järjestetään Kirkonkylän alakoulussa ja Möttösen koulussa. Vuosiluokkien 7–9 perusopetus järjestetään Keskuskoulussa. Hyvinvointialue (Soite) järjestää kouluterveydenhuollon ja opiskeluhoollon palvelut. Opiskeluhoolltoa toteutetaan yhteistyössä opetuksen järjestäjän ja koulujen kanssa.

Lukio

Lukiokoulutus on yleissivistävää koulutusta ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tuottaa yleisen korkeakoulukelpoisuuden. Opintojen mitoituksen perusteena käytetään opintopistettä. Opintojen tavoitteellinen suoritus aika on kolme vuotta, ja laajuus nuorilla 150 opintopistettä ja aikuisilla 88 opintopistettä. Lukio-koulutuksen järjestäminen edellyttää järjestämislupaa. Luvasta päättää opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetushallitus määrää lukio-opintojen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä opetussuunnitelman perusteissa.

Perhon kunnan lukio on tarjonnut lukiokoulutusta vuodesta 1981 lähtien. Lukiokoulutuksen osalta tulevien vuosien tavoitteena on kasvattaa opiskelijamääriä, laajentaa lukion tarjontaa sekä luoda uusia verkostoja maakunnallisesti ja valtakunnallisesti.

Toisen asteen ammatillinen koulutus

Toisen asteen koulutusta tarjoaa Perhossa Perhon lukion lisäksi Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon yksikkö. Talousarvioon ei sisälly rahoitusosuutta tähän liittyen.

Riskit: kelpoisen henkilöstön saatavuus ja henkilöstön vaihtuvuus.

45

KÄYTTÖTALOUSOSA

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Maineella vetoa ja työvoimaa
1) Lukion vetovoiman kasvattaminen
-Toimenpiteet: Aktiivinen markkinointi, kurssitarjonnan ylläpitäminen ja perustoiminnan laadukas toteutus.
-Mittari ja tavoitetaso: Laskentapäivän 20.9.2026 tieto verrattuna 20.9.2025 tietoon

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Oppilaat / alakoulu	320	338	308	300	295
Oppilaat / yläkoulu	157	149	153	148	143
Oppilaat / lukio	47	45	45	48	50
Oppilaat / kaksoistutkinto	0	0	0	0	0
9.lk oppilaat	61	62	58	52	47

OPETUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	89 913	74 000	85 000	85 000	85 000
Tuet ja avustukset	127 976	50 000	57 000	57 000	57 000
Vuokratuotot	3 281	3 000	1 000	1 000	1 000
Muut toimintatuotot	2 339	0	650	650	650
Toimintatuotot yht.	223 509	127 000	143 650	143 650	143 650
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 930 359	-2 887 612	-3 139 520	-3 139 520	-3 139 520
Palvelujen ostot	-1 385 600	-1 489 055	-1 477 752	-1 467 753	-1 467 753
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-140 673	-151 780	-162 385	-162 385	-162 385
Vuokratulot	-821 618	-959 371	-910 742	-907 242	-907 242
Muut toimintakulut	-8 613	-36 310	-30 920	-30 920	-30 920
Toimintakulut yht.	-5 286 863	-5 524 128	-5 721 319	-5 707 820	-5 707 820
Toimintakate	-5 063 354	-5 397 128	-5 577 669	-5 564 170	-5 564 170
Poistot ja arvonalentumiset	-4 500	-626	-501	-501	-501
Yhteensä	-5 067 854	-5 397 754	-5 578 170	-5 564 671	-5 564 671

LUKIOKOULUTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Maksutuotot	86	344	680	680	680
Tuet ja avustukset	22 367	52 000	46 000	46 000	46 000
Toimintatuotot yht.	22 453	52 344	46 680	46 680	46 680
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-433 621	-361 484	-442 586	-442 586	-442 586
Palvelujen ostot	-58 581	-69 782	-66 724	-66 724	-66 724
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 955	-14 275	-13 075	-13 075	-13 075
Vuokratulot	-142 772	-102 222	-115 566	-115 566	-115 566
Muut toimintakulut	-1 458	-200	-520	-520	-520
Toimintakulut yht.	-649 387	-547 963	-638 470	-638 471	-638 471
Toimintakate	-626 933	-495 619	-591 790	-591 791	-591 791
Poistot ja arvonalentumiset	-6 009	-6 009	-10 015	-10 015	-10 015
Yhteensä	-632 943	-501 628	-601 805	-601 806	-601 806

5.4.4. Kirjastopalvelut**TILIVELVOLLINEN**

Sivistysjohtaja Ville Vihla, kirjastovastaava Päivi Peltoniemi

YLEISTIEDOT

Kirjastopalvelut ovat kunnan lakisääteinen tehtävä. Kirjastolaki (1492/2016) määrittelee, että kunnan on järjestettävä kirjastopalvelut asukkailleen. Tämä tarkoittaa, että kunnalla on velvollisuus tarjota kaikille pääsy kirjastoihin ja niiden palveluihin, mukaan lukien fyysiset kirjastotilat, lainattavat aineistot sekä tiedonhaun ja tietopalvelujen tarjoaminen. Tämä varmistaa, että kaikilla kansalaisilla on mahdollisuus saada tietoa, kulttuuria ja koulutusta, riippumatta heidän asuinpaikastaan.

Perhon kirjasto kuuluu 22 kunnan kanssa Eepos-alueen kirjastoihin, joilla on yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden. Eepos-kirjastoilla on lisäksi käytössä valtakunnallinen E-kirjasto, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuuksaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuositusten mukaisesti.

Kirjastossa toimii omatoimikirjasto. Kirjasto tarjoaa hiljaisen työskentelyn tilaa ja järjestää paljon erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä. Kirjastossa työskentelee kaksi kirjastovirkailijaa ja kirjaston johtajan virkaa hoitaa sivistysjohtaja.

Riskit: kirjastorakennuksen parannus- ja kehitystoimien epäonnistuminen tai toteutumatta jääminen.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Yhdessä hyvinvointi	
1) Perhon kunta sijoittuu Eepos-alueen kuntien lainausmäärissä per asukas parhaaseen kolmannekseen.	
-Toimenpiteet:	Perustoiminnan jatkaminen hyvällä tasolla ja asiakkaiden tavoittaminen.
-Mittari ja tavoitetaso:	Lainausmäärät Eepos -alueen parhaassa kolmanneksessa per asukas k/e.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Lainausmäärä	37 655	40 000	40 000	40 000	40 000
Kävijämäärä / fyysiset + muut	44 157	45 000	45 000	45 000	45 000

KIRJASTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	405	150	150	150	150
Maksutuotot	950	200	500	500	500
Muut toimintatuotot	158	1 000	200	200	200
Toimintatuotot yht.	1 512	1 350	850	850	850
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-85 992	-84 717	-91 721	-91 721	-91 721
Palvelujen ostot	-21 169	-27 998	-28 051	-28 051	-28 051
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 276	-27 880	-27 880	-27 880	-27 880
Vuokrakulut	-61 444	-87 384	-67 169	-67 169	-67 169
Muut toimintakulut	-235	-250	-250	-250	-250
Toimintakulut yht.	-199 115	-228 229	-215 071	-215 071	-215 071
Toimintakate	-197 603	-226 879	-214 221	-214 221	-214 221
Poistot ja arvonalentumiset	-3 631	-3 631	-3 631	-3 631	-3 631
Yhteensä	-201 234	-230 510	-217 852	-217 852	-217 852

5.4.5. Vapaa-ajanpalvelut**5.4.6. Kulttuuripalvelut****TILIVELVOLLINEN**

Sivistysjohtaja Ville Vihla

YLEISTIEDOT

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Perhossa on rikas kulttuuriperintö, josta löytyy lähteitä antamaan luontomatkailuun lisäarvoa ja lisäämään matkailun vetovoimaa. Perhon kulttuuritoimi järjestää vuosittain konsertteja, konserttimatkoja, muita kulttuuritapahtumia sekä erilaisia näyttelyjä ja tapahtumia Perhopäivien yhteydessä yhteistyössä kunnassa toimivien kulttuuritoimijoiden ja yrittäjien kanssa.

Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta. Kulttuuriperintö on tärkeää säilyttää mahdollisuuksien mukaan, digitointi ja käytettäväksi saattaminen sekä kulttuurimatkailun ja –yrittäjyyden edellytysten luominen on tärkeää ottaa huomioon.

Kulttuuripalveluissa hyödynnetään maakunnallisia ja seudullisia kulttuurihankkeita mm. LYKKY-hanketta lasten kulttuurikasvatuksessa varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa.

Perhon kunnassa on kulttuurikasvatussuunnitelma vuosille 2026–2029. Suunnitelmalla lisätään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tarjoavat tiloja näyttelyille ja tapahtumille.

Riskit: vähäinen resursointi.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Maineella vetoa ja työvoimaa	
1) Kulttuuripalvelujen tavoitavuus laajaksi.	
-Toimenpiteet:	Jokaisessa kuntatiedotteessa kulttuuriin liittyvä ilmoitus tai -ilmoituksia.
-Mittari ja tavoitetaso:	Jokaisessa kuntatiedotteessa kulttuuriin liittyviä ilmoituksia k/e.

KULTTUURI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	97	0	0	0	0
Maksutuotot	481	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	1 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	578	1 000	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-2 468	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-10 474	-12 666	-5 359	-5 359	-5 359
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-516	-482	0	0	0
Avustukset	-1 000	-1 500	0	0	0
Muut toimintakulut	-1 605	-385	0	0	0
Toimintakulut yht.	-16 063	-15 033	-5 359	-5 359	-5 359
Toimintakate	-15 485	-14 033	-5 359	-5 359	-5 359
Yhteensä	-15 485	-14 033	-5 359	-5 359	-5 359

5.4.7. Nuorisopalvelut

TILIVELVOLLINEN

Sivistysjohtaja Ville Vihla

YLEISTIEDOT

Nuorisotyö

Nuorisotila on avoinna 12–17-vuotiaille keskiviikko- ja perjantai-iltaisoin. Nuorisotilalla järjestetään toimintaa ja tapahtumia, joissa huomioidaan nuorten omat toiveet ja samalla tuetaan heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (17–29-vuotiaille) järjestetään yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa heille suunnattua vapaa-ajantoimintaa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa toimii aktiivisesti koulunuorisotyö. Koulunuorisotyön tavoitteena on koulupudokkaiden ja syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen ja oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen. Koulunuorisotyö sisältää välituntitoimintaa, ryhmäytymistä edistävää toimintaa, opiskelijoiden ja oppilaiden aktiivista kohtaamista sekä yhteistyötä oppilas- ja opiskelijakunnan kanssa.

Nuorille järjestetään vapaa-ajan toimintaa: tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia. Lapsille järjestetään kesäkerho, -leiri ja uimakoulutoimintaa. Nuorille järjestetään kerhotoimintaa yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Ehkäisevä päihdetyö

Ehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä. Sen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden käytön aiheuttamia haittoja niin päihteiden käyttäjille, heidän läheisilleen kuin yhteiskunnallekin. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä päihteiden käytöstä ja niihin liittyvistä ilmiöistä sekä edistää perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista päihteisiin liittyvissä asioissa. Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholin, tupakan, huumausaineiden ja muiden päihtymiseen käytettävien aineiden sekä rahapeelaamisen aiheuttamien haittojen ehkäisyn. Päävastuu ehkäisevästä päihdetyöstä kuuluu kunnalle. Perhossa ehkäisevä päihdetyö moniammatillisena työryhmänä.

Etsivä nuorisotyö

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut. Tavoitteena on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan, itseenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja elämänhallintaa. Samoin nuoria autetaan pääsemään koulutukseen ja löytämään työtä. Etsivä nuorisotyö auttaa nuoria, jotka haluavat vapaaehtoisesti osallistua tähän toimintaan. Aluehallintovirasto myöntää valtionavustuksia etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen.

Kaikukortti

Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja kaikkiin niihin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin, jotka kuuluvat valtakunnalliseen Kaikukortti-verkostoon. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien nuorten, aikuisten, perheiden ja ikäihmisten mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja harrastaa taiteen tekemistä. Perhon kunta kuuluu Kaikukortti-järjestelmään, jonka Kaikukortilla voi osallistua maksutta kunnan järjestämiin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin mm. kuntosalitoimintaan. Kansalaisopiston kurssitoiminta kuuluu Kaikukortin tarjoihin etuihin.

Riskit: rahoituksen projektiluonteisuus.

50

KÄYTTÖTALOUSOSA

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) Tuotetun tiedon koostaminen yhteen paikkaan.
-Toimenpiteet: Otetaan käyttöön Nuodo -järjestelmä tai vastaava järjestelmä tiedon koostamiseen.
-Mittari ja tavoitetaso: Tiedon koostamiseen otettu käyttöön järjestelmä k/e.

LIIKUNTAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 853	0	0	0	0
Maksutuotot	12 087	17 100	12 000	15 000	15 000
Tuet ja avustukset	52 100	40 300	44 500	44 500	44 500
Vuokratuotot	77	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	2 700	0	0	0
Toimintatuotot yht.	68 118	60 100	56 500	59 500	59 500
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-144 180	-117 229	-98 093	-98 093	-98 093
Palvelujen ostot	-102 778	-123 058	-69 672	-69 672	-69 672
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 034	-36 162	-14 240	-14 240	-14 240
Avustukset	-10 500	-12 500	-12 500	-12 500	-12 500
Vuokrakulut	-97 551	-161 743	-122 574	-116 574	-116 574
Muut toimintakulut	-3 235	-2 870	-2 970	-2 970	-2 970
Toimintakulut yht.	-391 279	-453 562	-320 049	-314 049	-314 049
Toimintakate	-323 160	-393 462	-263 549	-254 549	-254 549
Poistot ja arvonalentumiset	-3 220	-3 091	0	0	0
Yhteensä	-326 380	-396 553	-263 549	-254 549	-254 549

5.4.8. Liikunta- ja vapaa-aikapalvelut

TILIVELVOLLINEN

Sivistysjohtaja Ville Vihla

YLEISTIEDOT

Liikuntapalvelut panostavat terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan. Tavoitteena liikunnallisen elämäntavan edistäminen yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, huomioiden hyvinvointilautakunnan avustussäännöt. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi. Lähiliikuntapaikkoja kehitetään monipuolisemman liikuntaharrastamisen mahdollistamiseksi.

Perhon kunta toteuttaa liikuntaneuvontaa yhteistyössä kumppanien kanssa ja tämä toiminta laajenee talousarviovuonna. Liikuntaneuvonnan avulla pyritään ohjaamaan kuntalaisia omatoimiseen terveyden ylläpitoon ja kohentamiseen sekä jakamaan tietoutta liikkumismahdollisuuksista ja liikunnan hyödyistä.

Talousarviovuoden aikana on tarkoitus aloittaa Pappilanniemeen ja rantabulevardin puistoon rakentuvan ns. Elinkaaripuiston suunnittelu ja rakentaminen osana alueen muita toimia. Tällä edistetään kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimista liikkumista.

Riskit: vähäinen resursointi ja liikuntahallin käyttöönoton aikataulu.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Sujuvuudella taloushyötyjä
1) HYTE-kerroin yli 2022–2024 keskiarvon.
-Toimenpiteet: Indikaattoreihin liittyvien kokonaisuuksien laaja-alainen edistäminen.
-Mittari ja tavoitetaso: HYTE-kerroin yli 15,73.

5.5. Ympäristö- ja tekninen lautakunta

YMPÄRISTÖ- JA TEKNINENLAUTAKUNTA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	732 064	817 750	718 000	768 900	768 900
Maksutuotot	39 745	14 800	14 800	14 800	14 800
Tuet ja avustukset	7 855	4 000	14 500	14 500	14 500
Vuokratuotot	889 316	816 897	818 030	818 030	818 030
Muut toimintatuotot	31 675	20 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	1 700 655	1 673 447	1 565 330	1 616 230	1 616 230
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 013 840	-1 066 519	-1 129 045	-1 129 045	-1 129 045
Palvelujen ostot	-665 923	-627 720	-1 102 140	-730 740	-730 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-977 565	-1 078 949	-1 092 110	-1 091 345	-1 091 345
Avustukset	0	-15 000	-45 000	-45 000	-45 000
Vuokrakulut	-34 652	-36 750	-35 000	-15 200	-15 200
Muut toimintakulut	3 452	-2 000	-2 160	-2 160	-2 160
Toimintakulut yht.	-2 688 529	-2 826 938	-3 405 455	-3 013 490	-3 013 490
Toimintakate	-987 874	-1 153 491	-1 840 125	-1 397 260	-1 397 260
Poistot ja arvonalentumiset	-1 267 580	-1 267 548	-1 252 866	-1 362 866	-1 362 866
Yhteensä	-2 255 430	-2 421 039	-3 092 991	-2 760 126	-2 760 126

= valtuustoon nähden sitova erä

YMPÄRISTÖ- JA TEKNINENLAUTAKUNTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 136 116	2 539 472	2 339 637	2 390 537	2 390 537
Maksutuotot	39 745	14 800	14 800	14 800	14 800
Tuet ja avustukset	7 855	4 000	14 500	14 500	14 500
Vuokratuotot	2 331 230	2 496 189	2 432 786	2 432 786	2 432 786
Muut toimintatuotot	31 675	20 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	4 546 622	5 074 461	4 801 722	4 852 623	4 852 623
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 013 840	-1 066 519	-1 129 045	-1 129 045	-1 129 045
Palvelujen ostot	-1 476 668	-1 614 936	-2 039 526	-1 668 127	-1 668 127
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 249 220	-1 389 383	-1 398 106	-1 397 341	-1 397 341
Avustukset	0	-15 000	-45 000	-45 000	-45 000
Vuokrakulut	-153 708	-188 701	-177 059	-157 259	-157 259
Muut toimintakulut	3 452	-2 000	-2 160	-2 160	-2 160
Toimintakulut yht.	-3 889 985	-4 276 539	-4 790 896	-4 398 932	-4 398 932
Toimintakate	656 637	797 922	10 826	453 691	453 691
Valtionosuudet	24	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931
Poistot ja arvonalentumiset	-1 267 580	-1 267 548	-1 252 866	-1 362 866	-1 362 866
Yhteensä	-627 851	-486 557	-1 258 971	-926 106	-926 106

5.5.1. Ympäristö- ja tekninen lautakunta ja hallinto

TILIVELVOLLINEN

tekninen johtaja Alpo Anisimaa

YLEISTIEDOT

Ympäristö- ja teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistö- ja huoltopalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitoksista sekä kunnan rakennusohjelman toteuttamisesta (investoinnit). Lautakunta kokoontuu noin kerran kahdessa kuukaudessa ja tarvittaessa pitää ylimääräisiä kokouksia. Esittelijöinä lautakunnassa toimii tekninen johtaja ja rakennustarkastaja.

Viranomaispalvelut käsittävät rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Riskit: Henkilöstön kuormittuminen muutostilanteissa.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Sujuvuudella taloushyötyjä	
1) Kuntateknisten investointien suunnittelu ja toteutus ennakoivasti	
-Toimenpiteet:	Käynnistetään kaksi investointihanketta, jotka tukevat energiatehokkuutta tai turvallisuutta (esim. katuvalaistuksen uusiminen, liikenneturvallisuustoimet).
-Mittari ja tavoitetaso:	Hankkeiden käynnistys ja eteneminen suunnitelman mukaisesti.
Yhdessä hyvinvointi	
2) Ympäristön viihtyisyyden parantaminen yhteistyössä kuntalaisten kanssa	
-Toimenpiteet:	Toteutetaan ympäristön viihtyvyyttä parantavia toimenpiteitä (esim. puistoalueiden kunnostus, valaistuksen parantaminen, talkootapahtumat).
-Mittari ja tavoitetaso:	Toimenpiteiden määrä vähintään 3 kpl ja kuntalaisten osallistumisaste.
Maineella vetoa ja työvoimaa	
3) Kuntaviestinnän kehittäminen teknisen toimen osalta	
-Toimenpiteet:	Tekninen toimi julkaisee säännöllisesti tiedotteita ja visuaalisia päivityksiä kunnan verkkosivuilla ja somessa (esim. projektien etenemisestä, palveluista).
-Mittari ja tavoitetaso:	Julkaistujen tiedotteiden määrä ja näkyvyys (esim. katselukerrat, palaute).

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Ylläpidetyt kiinteistöt, kpl	56	57	57		
Kerrosala yhteensä, m ²	33 001	36 020	36 020		
Hoidetut virhealueet, ha	14	14	14		
Ylläpidetyt kadut ja klv:t, km	14	14	14		
Vesiliittymien määrä, kpl	1 100	1105 (+2 ta)	1106 (+2 ta)		
Vesijohtojen pituus, km	233	235	235		
Laskutettu veden määrä, m ³	165 698	182 564			
Vesimaksu €/m ³ (+alv)	1	1	1		
Perusmaksu €/v (+alv)	45	45	45		
Viemäri liittymien määrä, kpl	590	589 (+2 ta)	561 (+2 ta)		
Viemäriverkoston pituus, km	61	61	61		
Laskutettu jätevesi, m ³	64 459	64 439			
Jätevesimaksu, €/m ³ (+alv)	3	4	4		
Perusmaksu, €/v (+alv)	106	106	106		
Perusmaksu €/v (+alv) (useamman asunnon kiinteistöt)	106,00 +20,00 €/asunto	106,00 +20,00 €/asunto	106,00 +20,00 €/asunto		
Hulevesiverkoston pituus, km	2	2	2		
Kaukolämpöliittymien määrä, kpl	62	62 (+1 ta)	62 (+1 ta)		
josta kunnan sisäiset, kpl	18	26 (+1 ta)	26 (+1 ta)		
Kaukolämpöverkoston pituus, km	6	6	6		
Laskutettu lämpö, MWh (ulkoiset)	1 851	3 320			
Laskutettu lämpö, MWh (sisäiset)	4 192	3 410			
Kulutusmaksu €/MWh (+alv)	74	74	74		
Lämmitettävä tilavuus, m ³	178 420	188 151	188 151		

YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	846	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	28	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	874	0	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-48 523	-61 896	-63 165	-63 165	-63 165
Palvelujen ostot	-40 744	-37 509	-40 907	-40 907	-40 907
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 767	-2 150	-2 050	-2 050	-2 050
Vuokratulot	-8 676	-13 650	-9 300	-9 300	-9 300
Muut toimintakulut	17	-100	-100	-100	-100
Toimintakulut yht.	-99 693	-115 305	-115 522	-115 522	-115 522
Toimintakate	-98 809	-115 305	-115 522	-115 522	-115 522
Valtionosuudet	24	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-9 863	0	-1 182	-1 182	-1 182
Yhteensä	-108 658	-115 305	-116 704	-116 704	-116 704

5.5.2. Kiinteistö- ja huoltopalvelut

TILIVELVOLLINEN

tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju, siivous- ja ravitsemuspäällikkö Sirpa Itäniemi

YLEISTIEDOT

Tehtävä: Kiinteistö- ja huoltopalvelut ylläpitävät ja korjaavat kunnan omistamaa kiinteistökantaa. Kiinteistöjen kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet pyritään kohdistamaan oikea-aikaisesti investointiohjelman varatuista määrärahoista. Yhtiöitettujen kiinteistöjen toimintaa tuetaan tarvittaessa teknisen toimen asiantuntijoiden toimesta. Sähköisellä kiinteistöhuolto järjestelmällä ohjataan huolto- palvelutoimintaa.

Siivous- ja ravitsemispalvelut huolehtivat kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä ateriapalveluiden tuottamisesta.

Siivouspalveluiden toiminta-alueeseen kuuluvat kunnan palvelutuotannossa olevat tilat. Siivous hoidetaan omana työnä pois lukien Möttösen koulu, jonka osalta palvelu on ulkoistettu elokuusta 2024 alkaen pilotti- luonteisena kokeiluna ja jatkettu optio vuodella. Palvelusopimus tulee kilpailutukseen keväällä 2026.

Liikuntahallin ja keskuskeittiön on tarkoitus valmistua keväällä 2026 ja ottaa käyttöön syyslukukauden alusta, jolloin väistötiloista voidaan luopua vuoden 2026 aikana.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Ideoista toimeenpanoon	
1) Kuntateknisten investointien suunnittelu ja toteutus ennakoivasti	
-Toimenpiteet: Kunnan kiinteistöjen ylläpidon ja korjausten oikea-aikainen toteutus	
-Mittari ja tavoitetaso: Toteutettujen korjausten määrä, aikataulussa pysyminen, kiinteistöjen kuntoarviot	
2)	
-Toimenpiteet: Siivous- ja ravitsemuspalveluiden laadun ja tehokkuuden varmistaminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Asiakastyytyväisyys, palvelusopimusten toteutuminen, uusien tilojen käyttöön- otto	

56

KÄYTTÖTALOUSOSA

TILAVUOKRAUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	233 920	321 555	289 430	289 430	289 430
Maksutuotot	7 408	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5 166	3 000	3 000	3 000	3 000
Vuokratuotot	2 226 963	2 393 779	2 328 196	2 328 196	2 328 196
Muut toimintatuotot	5 899	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	2 479 356	2 718 334	2 620 626	2 620 626	2 620 626
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-262 898	-258 946	-276 151	-276 151	-276 151
Palvelujen ostot	-951 227	-1 100 632	-1 067 046	-1 079 446	-1 079 446
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-483 508	-548 564	-530 946	-558 746	-558 746
Vuokrakulut	-40 996	-38 212	-40 910	-40 910	-40 910
Muut toimintakulut	-1 170	-300	-460	-460	-460
Toimintakulut yht.	-1 739 799	-1 946 654	-1 915 513	-1 955 713	-1 955 713
Toimintakate	739 557	771 680	705 113	664 913	664 913
Poistot ja arvonalentumiset	-748 325	-804 850	-781 169	-891 169	-891 169
Yhteensä	-8 768	-33 170	-76 056	-226 256	-226 256

ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	120	100	100	100	100
Maksutuotot	353	0	0	0	0
Vuokratuotot	46 280	46 200	46 380	46 380	46 380
Toimintatuotot yht.	46 753	46 300	46 480	46 480	46 480
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-723	-390	-90 390	-26 590	-26 590
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 017	-1 180	-2 010	-2 010	-2 010
Vuokrakulut	-23 775	-22 400	-24 400	-4 600	-4 600
Muut toimintakulut	-190	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-25 705	-23 970	-116 800	-33 200	-33 200
Toimintakate	21 049	22 330	-70 320	13 280	13 280
Yhteensä	21 049	22 330	-70 320	13 280	13 280

TUKIPALVELUT (ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT) (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	888 692	1 079 370	997 049	997 049	997 049
Tuet ja avustukset	2 689	1 000	11 500	11 500	11 500
Muut toimintatuotot	535	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	891 916	1 080 370	1 008 549	1 008 549	1 008 549
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-551 452	-588 236	-594 226	-594 226	-594 226
Palvelujen ostot	-80 716	-105 499	-109 849	-109 849	-109 849
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-187 211	-227 950	-228 400	-216 435	-216 435
Vuokrakulut	-72 390	-108 038	-95 349	-95 349	-95 349
Muut toimintakulut	-1 092	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Toimintakulut yht.	-892 861	-1 031 323	-1 029 424	-1 017 459	-1 017 459
Toimintakate	-945	49 047	-20 875	-8 910	-8 910
Poistot ja arvonalentumiset	-2 983	-2 734	0	0	0
Yhteensä	-3 927	46 313	-20 875	-8 910	-8 910

5.5.3. Yhdyskuntapalvelut

TILIVELVOLLINEN

tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

YLEISTIEDOT

Tehtävä: Kaavatiet ja kunnan muut tiet talviaurataan ja kesäkunnossa pidetään vakiintuneen tavan mukaisesti. Talviauraus- ja liukkaudentorjuntasopimukset ovat kilpailutettu vuosille 2025–2026 (optio 2026-2028) valtuuston linjauksen mukaisesti. Teiden kunnossapitotyöt tehdään teiden kunnossapitotarpeet huomioiden yhdenmukaisesti yleisen tienpidon kanssa. Kunnossapidossa painotetaan liikenteellisesti merkittäviä teitä.

Pysyvän asutuksen ulospääsytienä toimivien yksityisteiden talvikunnossapitoa avustetaan rahallisesti, mikäli pihatien tai yksityistiekunta on tehnyt hakemuksen talvikunnossapitoon. Yksityisteiden talvikunnossapitoavustus maksetaan tiekunnille kerran vuodessa keväällä. Kesäkunnossapitoon ei myönnetä kunnossapitoavustusta. Yksityisteiden peruskorjaukseen on haettavissa avustuksia ELY-keskukselta (50–70 %) ja kunnalta (maks. 20 %).

Tievalaistus kunnossapidetään rakennetuissa kohteissa.

Riskit

Kunnossapidon ennakointi on haastavaa, koska hoidontarve vaihtelee vuosittain.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Ideoista toimeenpanoon	
1) Kuntateknisten investointien suunnittelu ja toteutus ennakoivasti	
-Toimenpiteet: Kuntateiden ja yleisten alueiden kunnossapidon ja turvallisuuden varmistaminen	
-Mittari ja tavoitetaso: Kunnossapidettyjen teiden pituus (km), liikenneturvallisuustoimet, kuntalaispa-laute	
2) Ympäristön viihtyisyyden parantaminen yhteistyössä kuntalaisten kanssa	
-Toimenpiteet: Ympäristön viihtyisyyden parantaminen (esim. puistot, valaistus)	
-Mittari ja tavoitetaso: Toteutettujen toimenpiteiden määrä, osallistumisaste	

TIET JA YLEISET ALUEET (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Maksutuotot	52	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	21 574	20 000	0	0	0
Toimintatuotot yht.	21 626	20 000	0	0	0
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-13 800	-13 765	-14 751	-14 751	-14 751
Palvelujen ostot	-145 351	-128 265	-80 618	-80 618	-80 618
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 215	-22 000	-21 700	-21 700	-21 700
Avustukset	0	-15 000	-45 000	-45 000	-45 000
Toimintakulut yht.	-181 366	-179 030	-162 069	-162 069	-162 069
Toimintakate	-159 740	-159 030	-162 069	-162 069	-162 069
Poistot ja arvonalentumiset	-89 573	-76 499	-70 505	-70 505	-70 505
Yhteensä	-249 313	-235 529	-232 574	-232 574	-232 574

PUISTOT JA VIHERALUEET (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	0	0	5 243	5 243	5 243
Vuokratuotot	57 987	56 210	58 210	58 210	58 210
Muut toimintatuotot	17	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	58 004	56 210	63 453	63 453	63 453
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 304	-3 703	-38 885	-38 885	-38 885
Palvelujen ostot	-29 865	-31 544	-423 700	-103 700	-103 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 630	-9 500	-33 250	-33 250	-33 250
Vuokrakulut	-6 180	-5 901	-6 600	-6 600	-6 600
Toimintakulut yht.	-45 979	-50 648	-502 435	-182 435	-182 435
Toimintakate	12 025	5 562	-438 982	-118 982	-118 982
Poistot ja arvonalentumiset	-62 325	-53 566	-64 165	-64 165	-64 165
Yhteensä	-50 300	-48 004	-503 147	-183 147	-183 147

5.5.4. Liikelaitokset**5.5.4.1. Vesihuoltolaitos****TILIVELVOLLINEN**

tekninen johtaja Alpo Anisimaa

YLEISTIEDOT

Vesihuoltolaitos

Käyttötehtävät hoidetaan asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Laitoksien aluerajaukset tarkistetaan ja toiminta-alueen kiinteistöt pyritään liittämään verkostoihin tavoitteiden mukaisesti.

Vesi- ja viemärilaitoksesta esitetään kirjanpidollisesti eriytetty tilinpäätös (tase, tulos- ja rahoituslaskelmat liitetietoineen). Vesilaitosta ja viemärilaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä Vesihuoltolaitos. Vesihuoltolaitoksen peruspääomalle ja taseessa muodostuvalle lainalle kunnanvaltuusto määrää laskennallisen koron.

Riskit

Viemäri verkostoon pääsee edelleen hulevesiä, joka lisää puhdistamon virtaamia rankkasateiden aikana. Talousvesiverkosto alkaa olla käyttöikänsä päässä ja se lisää vedenjakelun häiriöiden riskiä.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Ideoista toimeenpanoon
1) Kuntateknisten investointien suunnittelu ja toteutus ennakoivasti
-Toimenpiteet: Toimintavarmuuden ja taloudellisen kestävyysvarmistaminen
-Mittari ja tavoitetaso: Verkostojen korjaussuunnitelmien toteutus, vuotojen määrä, häiriöiden määrä
2)
-Toimenpiteet: Energiatohokkuuden ja verkostojen kunnon parantaminen
-Mittari ja tavoitetaso: Verkkoon pumpattujen ja laskutettujen vesimäärien suhdeluku ja energian kulutuksen seuranta, riskienhallintatoimenpiteet

VESIHUOLTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	487 647	556 901	492 489	527 389	527 389
Maksutuotot	-4 631	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	3 273	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	486 289	556 901	492 489	527 389	527 389
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-95 656	-96 644	-102 810	-102 810	-102 810
Palvelujen ostot	-163 323	-114 621	-127 722	-127 722	-127 722
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-114 996	-107 400	-108 850	-108 850	-108 850
Vuokratkulut	-1 151	0	0	0	0
Muut toimintakulut	3 183	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-371 943	-318 665	-339 382	-339 382	-339 382
Toimintakate	114 346	238 236	153 107	188 007	188 007
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931
Poistot ja arvonalentumiset	-230 723	-212 527	-218 020	-218 020	-218 020
Yhteensä	-133 308	8 778	-81 844	-46 944	-46 944

5.5.4.2. Vesi- ja viemärlaitoksen talousarvio

YLEISTÄ

Perhon kunnan laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos on muutettu vuoden 2015 alusta kirjanpidollisesti eriytetyksi taseyksiköksi. Avaava tase perustuu edellisen vuoden tasearvoihin. Kunnanvaltuusto on päättänyt (22.2.2016, § 11), että vesihuoltolaitoksen peruspääoma on 1.693.130,27 euroa ja sille kunta perii korvausta vuosittain 1 %, ja että avaavassa taseessa muodostuvalle lainalle kunta perii laskennallista 1 prosentin korkoa.

Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä vesihuoltolaitos.

TALOUSVESI

Talousveden mittarilukemien ilmoittamiseen ja laskutukseen käytetään Kulutusweb palvelua, jonka tarkoituksena on lisätä laskutuksen automatisointia. Etäluettavia mittareita on vaihdettu noin 929 ja uudet liitetyt toteutetaan etäluettavilla mittareilla. Mittareiden etäluenta on aloitettu vuoden 2024 lopulla. Etäluenta toteutetaan ”ohiajo” menetelmällä ennen laskutusta. Tällä hetkellä luentalaskutus tehdään kerran vuodessa ja luentalaskutusten välissä tehdään kolme arviolaskutusta.

JÄTEVEDENPUHDISTAMO

Puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2024 yhteensä 170 896 m³, joka on noin 9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Umpisäiliö- ja sakokaivolietteitä vastaanotettiin 2024 puhdistamolle yhteensä 589 m³, joka on 3 % vähemmän kuin edeltävänä vuonna.

Jätevedenpuhdistamo on toiminut lupaehtojen mukaisesti.

VERKOSTOT

Talousvettä laskutettiin vuoden 2024 lukemalaskutuksena joulukuussa, koska alv muutos aikaistutti syksyn laskutusta ja 1.1.2025 on jätevesimaksuun tuli korotus. Laskutettua kuutiomäärää ei voida verrata pumppattuun vesimäärään, joten ei voida määritellä laskuttamattoman veden ns. vuotoveden osuutta tarkasti, joka on ollut aikaisemmin <10 %. Arviolta vuotoveden määrä on noin 45 %. Tästä valtaosa muodostuu vuotovesistä, sekä pieneltä osin pelastuslaitoksen vedenotosta paloposteista ja verkoston huuhteluun kulu- neesta vedestä.

Talousvesiverkostosta korjattu vuonna 2024 seitsemän vuotoa.

Jätevettä laskutettiin vuoden 2024 lukemalaskutuksena joulukuussa, koska alv muutos aikaistutti syksyn laskutusta ja 1.1.2025 on jätevesimaksuun tuli korotus. Laskutettua kuutiomäärää ei voida verrata puhdistamolle tulevaan jätevesimäärään, joten ei voida määritellä viemäriverkoston vuotovesien osuutta tarkasti, tämä on ollut aikaisemmin 50–55 %. Arviolta vuotoveden määrä on noin 65 %. Vuotovesien muodostumisalue näyttäisi olevan kirkonkylän pumppaamolle virtaavat viettoviemärit, mutta viettoviemäreiden vuotoa ei ole vielä löydetty. Viettoviemäriverkostoa on vuonna 2024 puhdistettu ja kuvattu Möttösen alueelta, tämä on vähentänyt tukoksia verkostossa.

HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön kuuluu yksi laitosmies kokoaikaisesti ja toinen, jonka työpanoksesta 50 % on vesihuoltolaitok- selle. Toimistopalvelut tuottaa kunnan teknisen toimen toimistosihtööri ja laitoksesta hallinnollisesti vastaa kunnan tekninen johtaja.

Vesilaitokselle on tehty WSP-riskienarvionti, jonka perusteella on toteutettu toimenpiteitä.

Kunnanvaltuuston asettamat vesihuoltolaitosta koskevat strategiset tavoitteet

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Viemäri verkostoon pääsee edelleen hulevesiä, joka lisää puhdistamon virtaamia rankkasateiden aikana. Talousvesiverkosto alkaa olla osin käyttöikänsä päässä, joka lisää vedenjakeluhäiriöiden riskiä. Henkilöstössä tulossa vaihdoksia, joka lisää hiljaisen tiedon häviämisen riskiä.

Riskitekijät	Toimenpide
Laadukkaan veden saanti Poikkeukselliset sääolosuhteet, sateiset talvet ja kuivat kesät	WSP -suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen. Uuden pohjavesisiiviläkaivon toteuttaminen.
Vuodot verkostoissa, vanhimman verkoston ikä yli 40 v. Viemäri verkostoon pääsee edelleen hulevesiä, joka lisää puhdistamon virtaamia rankkasateiden aikana.	Verkostojen korjaussuunnitelman laatimisen käynnistäminen.

61

KÄYTTÖTALOUSOSA

Henkilöstön osaamisen varmistaminen henkilöstövaihdoksissa.	Varataan mahdollisimman pitkä perehdytysaika, jolloin poistuva ja uusi työntekijä ovat yhtä aikaa töissä. Riittävän pitkällä perehdytysajalla pyritään varmistamaan hiljaisen tiedon siirtyminen.
---	---

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	486 289	556 901	492 489	527 389	527 389
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-114 996	-107 400	-108 850	-108 850	-108 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-114 996	-107 400	-108 850	-108 850	-108 850
Palvelujen ostot	-163 323	-114 621	-127 722	-127 722	-127 722
Materiaalit ja palvelut yht.	-278 319	-222 021	-236 572	-236 572	-236 572
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-79 192	-80 061	-84 312	-84 312	-84 312
Eläkekulut	-13 646	-13 820	-14 989	-14 989	-14 989
Muut henkilösivukulut	-2 818	-2 763	-3 509	-3 509	-3 509
Henkilöstökulut yht.	-95 656	-96 644	-102 810	-102 810	-102 810
Poistot ja arvonalentumiset	-230 723	-212 527	-218 020	-218 020	-218 020
Liiketoiminnan muut kulut	2 032	0	0	0	0
Liikeyli-/alijäämä	-116 377	25 709	-64 913	-30 013	-30 013
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korvaus peruspääomasta	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931	-16 931
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-133 308	8 778	-81 844	-46 944	-46 944
Satunnaiset erät					
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-133 308	8 778	-81 844	-46 944	-46 944
Tilikauden yli-/alijäämä	-133 308	8 778	-81 844	-46 944	-46 944

5.5.4.3. Energiahuoltopalvelut

TILIVELVOLLINEN

tekninen johtaja Alpo Anisimaa

YLEISTIEDOT

Kaukolämpölaitos

Lämpölaitoksen energiatuotanto sekä lämpölaitoksen käyttö ja kunnossapito toteutetaan ostopalveluna Perhon Energiaosuuskunnalta kulutuksen edellyttämässä laajuudessa.

Lämpöverkoston hoito ja kunnossapito toteutetaan kunnan omana työnä.

Riskit

Lämpölaitoksen ja verkoston kunto, ja korjausvelan hallinta.

ENERGIAHUOLTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	520 671	581 546	555 326	571 326	571 326
Toimintatuotot yht.	520 671	581 546	555 326	571 326	571 326
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-8 617	-7 990	-8 814	-8 814	-8 814
Palvelujen ostot	-40 577	-60 612	-63 971	-63 971	-63 971
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-432 607	-470 039	-470 300	-453 700	-453 700
Vuokrakulut	-28	0	0	0	0
Muut toimintakulut	2 704	0	0	0	0
Toimintakulut yht.	-479 125	-538 641	-543 085	-526 485	-526 485
Toimintakate	41 547	42 905	12 241	44 841	44 841
Poistot ja arvonalentumiset	-123 788	-117 372	-117 825	-117 825	-117 825
Yhteensä	-82 241	-74 467	-105 584	-72 984	-72 984

5.5.5. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

TILIVELVOLLINEN

tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

YLEISTIEDOT

Lautakunta hoitaa lakisääteiset rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, maa-ainestenoton sekä jätehuollon valvontatehtävät. Lautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristölupaviranomaisena ja maa-aines- ja rakentamislain mukaisena lupaviranomaisena sekä ulkoilulain mukaisena leirintäalueviranomaisena. Lautakunnan tehtävänä on valvoa kunnassa tapahtuvaa rakennustoimintaa sekä kaavoituksen toteutumista siten, kuin niistä on erikseen säädetty. Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatuja. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee rakentamis- ja alueidenkäyttölaki, rakentamismääräykset sekä kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa. Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki. Ympäristönsuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristölautakunnan alaisuuteen. Rakennustarkastaja toimii kunnan ympäristösihteerinä.

##02-70##Tavoitteet

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026	TS1 2027	TS2 2028
Rakennus- ja toimenpidelupahakemukset, kpl	23				
Maa-aineslupahakemuksia, kpl	3				
Ympäristölupahakemuksia, kpl	4				
Rakennusilmoitukset, kpl	10				
Poikkeuslupahakemuksia, kpl	2				
Suoritettavat ympäristölupavonnat, kpl	6	10	10		
Rakentamisluvat, kpl		25	25		
Maa-ainesluvat, kpl		1	1		
Ympäristöluvat, kpl		2	2		
YSL:n mukaiset ilmoitukset, kpl		2	2		
Poikkeusluvat, kpl		1	1		

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA+M 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 220	0	0	0	0
Maksutuotot	36 562	14 800	14 800	14 800	14 800
Muut toimintatuotot	350	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	41 132	14 800	14 800	14 800	14 800
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-32 213	-40 771	-30 243	-30 243	-30 243
Palvelujen ostot	-27 015	-38 364	-35 324	-35 324	-35 324
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-270	-700	-600	-600	-600
Vuokrakulut	-781	-3 500	-500	-500	-500
Toimintakulut yht.	-60 279	-83 335	-66 667	-66 667	-66 667
Toimintakate	-19 147	-68 535	-51 867	-51 867	-51 867
Yhteensä	-19 147	-68 535	-51 867	-51 867	-51 867

6. INVESTOINTIOSA

PERHON KUNTA

INVESTOINNIT 2026	TA 2026 menot	TA 2026 tulot	TS 2027 menot	TS 2027 tulot	TS 2028 menot	TS 2028 tulo
Maa- ja vesialueet, tonttimaat, tulot		20 000	-25 000	20000	-25 000	20000
Suunnittelutehtävät, kaavoitus			-10 000		-10 000	
Osakkeet, Metsäliitto/Metsä Group	-3 000		-3 000		-3 000	
Kaavatiet, perusparannus ja rakentaminen	-10 000		-10 000		-10 000	
Lehdontie	0		-42 000			
Koivukoskentie	-80 000		-40 000			
Teollisuustie	-80 000		-40 000			
Kaisantie-Mikonkuja	0		-36 000			
Kävelysillan kannen uusiminen	-10 000					
Kaavateiden valaistus	-25 000		-25 000		-25 000	
Laajakaistahankkeet	-10 000					
Elinkaaripuisto	-20 000		-40 000	12 000		
Paavonkallion kuntorata	-10 000					
ICT-ohjelmistoinvestoinnit	-10 000		-15 000		-15 000	
Liikuntahallin ruokalan kalusteet ja AV tekniikka	-30 000					
Liikuntahalli Suunnittelu ja rakentaminen	-700 000					
Avustus		150 000				
Tekninen toimi, ruohonleikkurit			-10 000		-1 000	
Sähköautojen latauspisteet yleisiin rak. (7 kpl)			-35 000		-35 000	
Maneesin vesikatto			-70 000			
Jalminakodin vanhan siiven purku ja aulajärjestelyt	-300 000					
Opetustyöpajan peruskorjaus (lattiat ja seinät)	-50 000					
Salmelanharjun uusi siiviläkaivo	-50 000					
Jängän vedenottamon automatiikka	-50 000					
Varautuminen	-25 000					
Vesijohtoverkoston laajentaminen			-20 000		-20 000	
Vesijohtoverkoston p-korjaus Antintie	-70 000					
Viemäriverkoston laajentaminen, nykyinen alue			-20 000		-20 000	
Kaukolämpölaitoksen laajentaminen, (0,7-1,0) MW)			-1 000 000			
KlämpöVerkoston p-korjaus, Jaakontie	-150 000					
Yhteensä Menot/ Tulot	-1 683 000	170 000	-1 441 000	32 000	-164 000	20 000

INVESTOINTIEN PERUSTELUT

Infrapaketti on jaettu kahdelle vuodelle siten, että teollisuus- ja koivukoskentien runkojen perusparannus tehdään vuonna 2026 ja vuodelle 2027 jää Lehdontien peruskorjaus, Kaisan-, Teollisuus- ja Koivukoskentie, sekä Mikonkujan päällystys.

Liikuntahallin loppuun saattamiseen ja varustamiseen on varattu määrärahat. Liikuntahallin keittiö ja ruokala otetaan käyttöön syyslukukaudelle 2026. Liikuntasalin osuus otetaan käyttöön heti kun varustelu on saatu tehtyä loppu kevästä 2026. Liikuntahallin avustuksen loppuerä siirtyi vuodelta 2025 vuodelle 2026.

Jalminakodin sisäilmaongelmaisen vanhimman siiven purku ja aulajärjestelyt tehostavat tilojen käyttöä ja parantaa rakennuksen energia tehokkuutta. Opetustyöpajalla erotetaan puutyöt ja metallityöt omaksi osaksi ja lattiapinnoite uusitaan koko teknisen työn opetuksen alalta, lisäksi maalataan seinä ja kattopinnat.

Vesihuoltolaitoksella parannetaan toimitusvarmuutta lisäämällä kaivo, uusimalla automatiikkaa vedenotto- moille sekä peruskorjaamalla vesijohtoverkoston.

Kaukolämpöverkoston peruskorjataan vanhimmilta osin.

7. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstösuunnitelma 2026

Perhon kunnan vakinaiset ja määräaikaiset virka- ja työsuhteet sekä muutokset vuosina 2026 - 2028

Virka- ja toiminimike									
									Muutokset suunnit- telu- vuosina
TA 2026			TA 2026 työll.tuella	TA 2025	TA 2025 työll.tuella	Josta avoinna/ täyttä- mättä	2026	2027	2028
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty									
KUNNANHALLITUS									
Kunnanjohtaja	V	1,00		1,00					
Talous- ja hallintojohtaja	V	1,00		1,00					
		2,00		2,00					
TUKIPALVELUT/Toimistotiimi						Josta avoinna/ täyttä- mättä	2026	2027	2028
Hallintosihteeri	V	1,00		1,00					
Henkilöstösihteeri	T	1,00		1,00					
Koulusihteeri	T	1,00		1,00					
Kanslisti	T	1,00		0,83					
Kiinteistösihteeri	T	1,00		1,00					
Tietohallintoasiantuntija	T	1,00		1,00					
Viestintäsihteeri ma	T			0,50			-0,5		
Taloussihteeri	T	1,00		1,00					
		7,00		7,33					
KUNNANHALLITUS YHT.		9,00		9,33		0,0	-0,50	0,00	0,00
Virka- ja toiminimike									Muutokset suunnit- telu- vuosina

V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty						Josta avoinna/ täyttämättä	2026	2027	2028
SIVISTYS- JA HYVINVOINTI-LAUTAKUNTA									
Sivistysjohtaja	V	1,00		1,00					
Päivähoito- ja varhaiskasvatuspalvelut									
Varhaiskasvatusjohtaja	V	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	T	1,00		1,00					
Mäntymetsän Päiväkoti									
Varhaiskasvatuksen opettaja	V	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	1,00		1,00					
Varhaiskasvatuksen opettaja ma.	T	1,00					1		
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00		1,0			
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00		1,0			
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					

Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Lastenhoitaja	T	1,00		1,00					
Henkilökohtainen ohjaaja	T	1,00		1,00					
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T	1,00		1,00					
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T			0,58			-0,58		
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T			0,58			-0,58		
Varhaiskasvatus		30,00		32,16					
Aamu-/iltapäivätoiminta (täydentävä varhaiskasvatus)									
Lastenhoitaja	T	0,50		0,50					
Lastenhoitaja	T	0,50		0,50					
Lastenhoitaja	T	0,50		0,50					
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T	0,50		0,25			0,25		
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T			0,25			-0,25		
		2,00		2,00					
VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ		32,00		34,16		0,0	-0,16	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike									Muutokset suunnittelu- vuosina
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty						Josta avoinna/ täyttämättä	2026	2027	2028
Esiopetus									
Esiluokanopettaja	V	1,00		1,00					
Esiluokanopettaja	V	1,00		1,00					
Esiluokanopettaja	V	0,50		0,50		1,0			
Lastenhoitaja	T	0,50		0,50					
Lastenhoitaja	T	0,50		0,50					

Lastenhoitaja	T	0,50	0,50					
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T	0,50	0,25			0,25		
Henkilökohtainen ohjaaja, ma	T		0,25			-0,25		
		4,50	4,50					
PERUSOPETUS ALAKOULUT								
Koulunkäynnin ohj. Nepsy	T	1,00	1,00					
			1,00					
KIRKONKYLÄN KOULU								
Rehtori	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	0,00	0,50		1,0			
Englannin lehtori	V	1,00	1,00					
Lehtori (käsityö)	V	0,25	0,30					
Erityisopettaja	V	1,00	1,00					
Erityisopettaja	V	1,00	1,00					
Kehitysvammaistenhoitaja	T		1,00			-1		
Koulunkäynninohjaaja	T	1,00	1,00					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T		0,35			-0,35		
Koulunkäynninohjaaja, ma	T		0,30			-0,30		
		16,10	17,30					
Pienryhmät								
Erityisluokanopettaja	V	1,00	1,00					
Erityisluokanopettaja	V	1,00	1,00					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T		0,30			-0,30		
		4,55	4,85					
MÖTTÖSEN KOULU								

Rehtori	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Luokanopettaja	V		0,00					
Luokanopettaja	V	1,00	1,00					
Erityisopettaja	V	1,00	1,00					
Englannin lehtori	V	1,00	1,00					
Lehtori (käsityö)	V	0,25	0,20					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T		0,56			-0,56		
Koulunkäynninohjaaja	T		0,40			-0,40		
Möttösen koulu yhteensä		9,95	10,86					
Esi- ja perusopetus 0-6 ja pienryhmät		35,10	38,51		2,0	-2,91	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike								Muutokset suunnittelu- vuosina
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty					Josta avoinna/ täyttämättä	2026	2027	2028
PERUSOPETUS YLÄKOULU								
Rehtori	V	0,50	0,50					
Lehtori	V	1,00	1,00					
Lehtori	V		0,60			-0,6		
Tuntiopettaja	V	0,90	0,90					
Lehtori	V	0,30	0,30					
Lehtori	V	0,60	0,60					
Lehtori äidinkieli	V	1,00	1,00					
Lehtori	V	0,60	0,60					
Lehtori	V	1,00	1,00					
Lehtori käsityö	V	0,50	0,50					

Lehtori	V	1,00		1,00					
Lehtori	V	0,20		0,20					
Erityisopettaja	V	1,00		1,00					
Lehtori	V	1,00		1,00					
Opinto-ohjaaja	V	0,50		0,50					
Lehtori	V	0,20		0,20					
Tuntiopettaja, kielet	V	1,00		1,00					
Lehtori, liikunta	V	0,80		0,80					
Tuntiopettaja, liikunta	V	0,90		0,90					
Tuntiopettaja (ai, hi..)	V	1,00		1,00					
Tuntiopettaja (us)	V	0,60		0,60					
Sivutoiminen tuntiope (mu) ma.	V	0,40		0,40					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85		0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85		0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	0,85		0,85					
Yläkoulu yhteensä		17,55		18,15					
LUKIO									
Rehtori	V	0,50		0,50					
Opinto-ohjaaja	V	0,50		0,50					
Lehtori	V	1,00		1,00					
Lehtori	V	0,80		0,80					
Lehtori	V	0,80		0,80					
Lehtori	V	0,40		0,40					
Lehtori	V	0,40		0,40					
Lehtori, liikunta	V	0,20		0,20					
Tuntiopettaja	V	0,10		0,10					
Lehtori	V	0,70		0,70					
Tuntiopettaja	V	0,10		0,10					
Tuntiopettaja,(us, psyk. fil)	V	0,40		0,40					
Sivutoiminen tuntiope (mu) ma.	V			0,10			-0,1		
Tuntiopettaja, kielet	V			0,00					
Lukio Yhteensä		5,90		6,00					
YLÄKOULU JA LUKIO YHTEENSÄ		23,45		24,15		0,0	-0,7	0,0	0,0
KIRJASTO, NUORISO- JA VAAPAA-AIKA									
Kirjastovirkailija	V	1,00		1,00					

Kirjastovirkailija	T	1,00		1,00					
Nuoriso-kulttuurisihteeri	V	0,00		0,40			-0,40		
Vapaa-aikaohjaaja/koulunuori-sott	T	1,00		1,00					
Etsivä nuorisotyöntekijä	T	1,00		1,00					
KIRJASTO, NUORISO- JA VAPAA-AIKA YHTEENSÄ		4,00		4,40			-0,40		
SIVISTYS- JA HYVINVOINTI LTK YHTEENSÄ		95,55		102,22		2,0	-4,2	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike									Muutokset suunniteluvuosina
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty						Josta avoinna/täyttämättä	2026	2027	2028
YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA									
Tekninen johtaja	V	1,00		1,00					
Rakennustarkastaja	V	1,00		1,00					
Vesi- ja viem.lait.hoit.	T	0,50		1,00					
Kiinteistönhoitaja	T	1,00		1,00					
Kiinteistönhoitaja	T	1,00		1,00					
Ulkoilualueiden hoitaja	T	1,00				1,0	1		
Kiinteistönhoit.	T	1,00		1,00					
Laitosmies	T	1,00		1,00					
Kirvesmies	T					1,0			
Kirvesmies	T	1,00		1,00					
Talonmies	T	0,00		0,16		1,0	-0,16		
työll.tuki			0,25		0,25				
Laitosmies oppisopimuksella		1,00		0,50			0,50		
Vastaava mestari, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							

Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
Tuntityöntekijä, liikuntahalli		0,25							
		11,75	0,25	8,16	0,25	2,0			
TUKIPALVELUT/Ruoka- ja siivouspalvelut						Josta avoinna/täyttämättä	2026	2027	2028
Siivous- ja ravitsemispäällikkö	V	1,00		0,70					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	0,00		1,00			-1		
Kokki-keittiötyöntekijä	T	1,00		1,00					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	1,00		1,00					
Ruokapalveluvastaava	T	1,00		1,00					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	1,00		1,00					
Ateriankuljettaja-keittiötyöntekijä	T	1,00		1,00					
Keittiötyöntekijä	T	1,00		1,00					
Keittiötyöntekijä		0,50					0,50		
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T	0,25		0,50			-0,25		
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T	0,00		0,50		0,5			
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T	1,00		1,00					
Siivooja	T			0,67			-0,67		
työll.tuki			1,0						
		13,75		15,37					
YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ		25,50	1,25	23,53	0,25	2,0	-0,08	0,00	0,00
PERHON KUNTA YHTEENSÄ		130,05		135,08	0,25	4,0	-4,75	0,00	0,00

8. RATKAISUVALTA

PERHON KUNTA

TALOUSARVIO 2026

OSASTO	KP	RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
	1111 Vaalit	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
20	TARKASTUSLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
	Tilintarkastus	Tarkastuslautakunta	
	1121 Tarkastustoiminta	Tarkastuslautakunta	Talous- ja hallintojoht.
40	KUNNANHALLITUS	Kunnanvaltuusto	
410	YLEISHALLINTOPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1131 Kunnanvaltuusto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1141 Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1142 Hallintopalvelut (kunnanjohtaja ja hallintojohtaja)	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1143 Vanhus- vammaisneuvosto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1144 Nuorisovaltuusto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1145 Kunta- ja maakuntayhteistyö	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1146 Verotuskustannukset	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1147 Avustukset	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1148 Löytöeläimet	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1149 Siirtyneet eläkevastuut	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
420	TUKIPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1201 Taloushallinto	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1202 Palkanlaskenta	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1203 ICT-palvelut	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1204 Toimistopalvelut	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1205 Asiointipiste	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1206 Hallintosihteeri	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1207 Viestintä	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1211 Henkilöstöhallinto	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
430	TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1301 Kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
440	ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1401 Yrityspalvelut ja hanketoiminta	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1402 Kuntamarkkinointi	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1403 Nuorten kesätyöllistämistuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1404 Joukkoliikenne	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
450	YHTEISTOIMINTA- JA KUNTAOSUUDET	Kunnanhallitus	

	1501	Maaseutupalvelut	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1504	Ympäristöterveydenhuolto	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
460		MAA- JA METSÄTILAT	Kunnanhallitus	
	1601	Metsän myynti ja hoito	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1602	Muut maa- ja vesialueet	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
51		SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA		
511		SIVISTYS- JA HYVINVOINTIHALLINTO	Kunnanhallitus	
	3000	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3003	Sivistys- ja hyvinvointi hallinto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3607	Hankekori	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
521		VARHAISKASVATUS	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3004	Varhaiskasvatus hallinto	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
		PÄIVÄKOTITOIMINTA	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3050	Mäntymetsän päiväkotitoiminta	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3051	Mäntymetsän ryhmä	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
		MUU VARHAISKASVATUS	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3130	Lasten kotihoidontuki	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
		VARHAISKASVATUS YHTEISET	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3043	Hanke	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3044	Hanke	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
531		AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3111	APIP kirkonkylä	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3112	APIP Möttönen	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
541		ESI- JA PERUSOPETUS	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3212	Kirkonkylä esiopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulun rehtori
	3215	Kirkonkylä perusopetus 1.-6. lk	Sivistysjohtaja	Alakoulun rehtori
	3216	Pienryhmäopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulun rehtori
	3221	Yläkoulu 7.-9.lk	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3312	Möttönen esiopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulun rehtori
	3315	Möttönen perusopetus 1.-6. lk	Sivistysjohtaja	Alakoulun rehtori
		ESI- JA PERUSOPETUKSEN YHTEISET	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3420-	Hankkeet	Sivistysjohtaja	Ala-/yläkoulun rehtori
	3460	Koulukuljetukset	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3461	Nepsy	Sivistysjohtaja	Ala-/yläkoulun rehtori
551		LUKIOKOULUTUS	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3501	Lukiokoulutus	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori

	3510	Hankkeet (toinen aste)	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
56		SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
561		SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNNAN HAL- LINTO	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3600	Hyvinvointilautakunta	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3603	Hyvinvointi hallinto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3607	Hankekori	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
565		VAPAA SIVISTYSTYÖ/MUU OPETUS	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3851	Kansalaisopisto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3852	Taiteen perusopetus	Sivistysjohtaja	
571		KIRJASTO JA KULTTUURI	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3701	Kirjasto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3855	Lasten Kulttuurikeskus Lykky	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3854	Kulttuuri	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
581		NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
		NUORISOPALVELUT	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3857	Nuorisotyö	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3858	Nuorisotilat	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3859	Koulunuorisotyö	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3860	Etsivä nuorisotyö	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
		LIIKUNTA- JA ULKOILUPALVELUT	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	
	3862	Liikunnan edistäminen	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3864	Kuntosali	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
60		YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN LAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
610		YMPÄRISTÖ- JA TEKNINEN HALLINTO	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	4111	Ympäristö- ja tekninen hallinto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4112	Tekninen toimisto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4120	Kaavoitus ja kiinteistön muodostus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
620		TIET JA YLEISET ALUEET	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	4211	Kaavateiden kunnossapito	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4212	Yksityistiet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
	4213	Yleiset tiet, tievalaistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
630		PUISTOT JA VIHERALUEET	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	4311	Puistot ja leikkikentät	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4312	Muut yleiset alueet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

4313	Ulkoliikuntapaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4314	Tekojäärata	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4315	Traktori MF 2018	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4320	Hyötykäyttöasemat (jätehuolto)	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4321	Kaatopaikan maisemointi/varaus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4325	Maa-alueet, vuokralle annetut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
640	TILAVUOKRAUSPALVELUT	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	TOIMITILOJEN YHTEISET KIINTEISTÖPALVELUT	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
4410	Talonmiespalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4415	Kiinteistöjen kunnossapitopalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4416	Kiinteistöhuollon auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	YLEISET RAKENNUKSET	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
5001	Kunnantalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5002	Paloasema	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	SOTE- RAKENNUKSET	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
5003	Naskali, toimintakeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5080	Jalminakoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5085	Terveyskeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5088	Aamurusko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5089	Haanentien tukiasunnot	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	SIVISTYS- JA VAPAA-AJANTOIMEN RAKENNUKSET	Ympäristö ja tekninen lautakunta	
5411	Yläkoulu/lukio	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5414	Puukoulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5416	Kirkonkylän koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5420	Möttösen koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5430	Oksakosken koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5440	Kirjasto- ja nuorisotilat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5450	Päiväkotikoti Satulinna	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5455	Mäntymetsän päiväkotikoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5456	Arsi areena	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	KAMPUS PERHO	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
5201	Päärakennus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5202	Oppilasarunkotila 1	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5203	Oppilasarunkotila 2	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5207	Konehalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5208	Opetustöypaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5211	Riistaturastamo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5222	Maneesi	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	TEOLLISUUSTILAT	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
5050	Neulomohalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

5076	Teollisuustontti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5079	Varikko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5210	Maatilarakennukset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5215	Kalustovaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5216	Autotalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5217	Konesuoja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
MUUT RAKENNUKSET		Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
5121	Seurojentalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5123	Möttösen vanhatupa	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5124	Lampuoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5125	Urheilukentän varasto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5127	Korsu ja savusauna, Humalajoki	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5141	As Oy Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
5142	As Oy Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
OSASTO	KP	RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
	5144 Kiinteistö Oy Perhon Kartano	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5145 Vanhustenkotiyhdistys	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5146 Perhon Opiskelija-asunnot Oy	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5147 As Oy Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5148 Säästömänty, autopaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5149 Muut ulkopuoliset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5150 Mainostaulut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5166 Möttösen perinnepirtti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
650	ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	KUNNAN OMISTAMAT ASUINRAKENNUKSET	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	5012 Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5016 Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5017 Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5023 Nivala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
660	TUKIPALVELUT (ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT)	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	ATERIAPALVELUT		
	4601 Keskuskoulun keittiö (koulujen keittiöt)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4603 MSO keittiö	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4611 Ateriakuljetus (sis.auto)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	SIIVOUS- JA PESULAPALVELUT	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	4621 Siivouspalvelut	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
670	VESIHUOLTOPALVELUT	Ympäristö- ja tekninen lautakunta	
	VESILAITOS		
	4710 Vesilaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4711 Veden hankinta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4712 Veden jakelu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4715 Vesijohtoverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4716 Vesihuolto auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

4719	Vesihuolto, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
------	--	------------------	------------------------------

VIEMÄRILAITOS

4720	Viemärlaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4721	Viemärlaitos auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4722	Jäteveden puhdistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4725	Viemäriverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4729	Viemärlaitos, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

Ympäristö- ja tekninen lautakunta**680 ENERGIANHUOLTOPALVELUT**

4810	Kaukolämpölaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
4811	kaukolämpöverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

Ympäristö- ja tekninen lautakunta**60 YMPÄRISTÖ- JA TEKNINENLAUTAKUNTA****711 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU**

6714	Rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja	Rakennustark./Tekninen joht.
6715	Ympäristönsuojelu ja lupavalvonta	Rakennustarkastaja	Rakennustark./Tekninen joht.

Kunnanvaltuusto**Ympäristö- ja tekninenlautakunta**

9. INVESTOINTIHANKESUUNNITELMALOMAKE

INVESTOINTIEN HANKESUUNNITELMA TALOUSARVIOTA 2026 JA – SUUNNITELMAA 2027 -
2028 VARTEN

HANKKEEN NIMI	
HANKKEEN TAUSTA JA TARVE	
HANKKEEN TAVOITTEET	
HANKKEEN TOTEUTTAJA (T) /SISÄINEN TOTEUTUS- VASTUU	
HANKKEEN AIKATAULU, ARVIOITU ALOITUS- AJANKOHTA KESTO, KK	

KUSTANNUSARVIO	
KÄYTTÖKUSTANNUKSET	
ARVIO INVESTOINNISTA AIHEUTUVISTA VAIKUTUK- SISTA / kerrannaisvaikutukset	

OHJE:

MITÄ TEHDÄÄN

MIKSI TEHDÄÄN: tilannearviot ja ongelmat

MITEN TEHDÄÄN: mihin pyritään, asetetaan tavoitteet, joihin voidaan tehdä lisäyksiä projektin edetessä KUKA TEKEE: määritellään tehtävien suorittajat

MILLOIN TEKEE: hankkeen aikataulu

MITÄ MAKSAA: kustannusarvio, kustannusarviossa esitettävä mahdolliset hankinnasta aiheutuvat tulevat säästöt käyttökustannuksissa, kestävän kehityksen mukaiset arviot

KUKA MAKSAA: Rahoitus suunnitelma; kunta, valtio, muu

